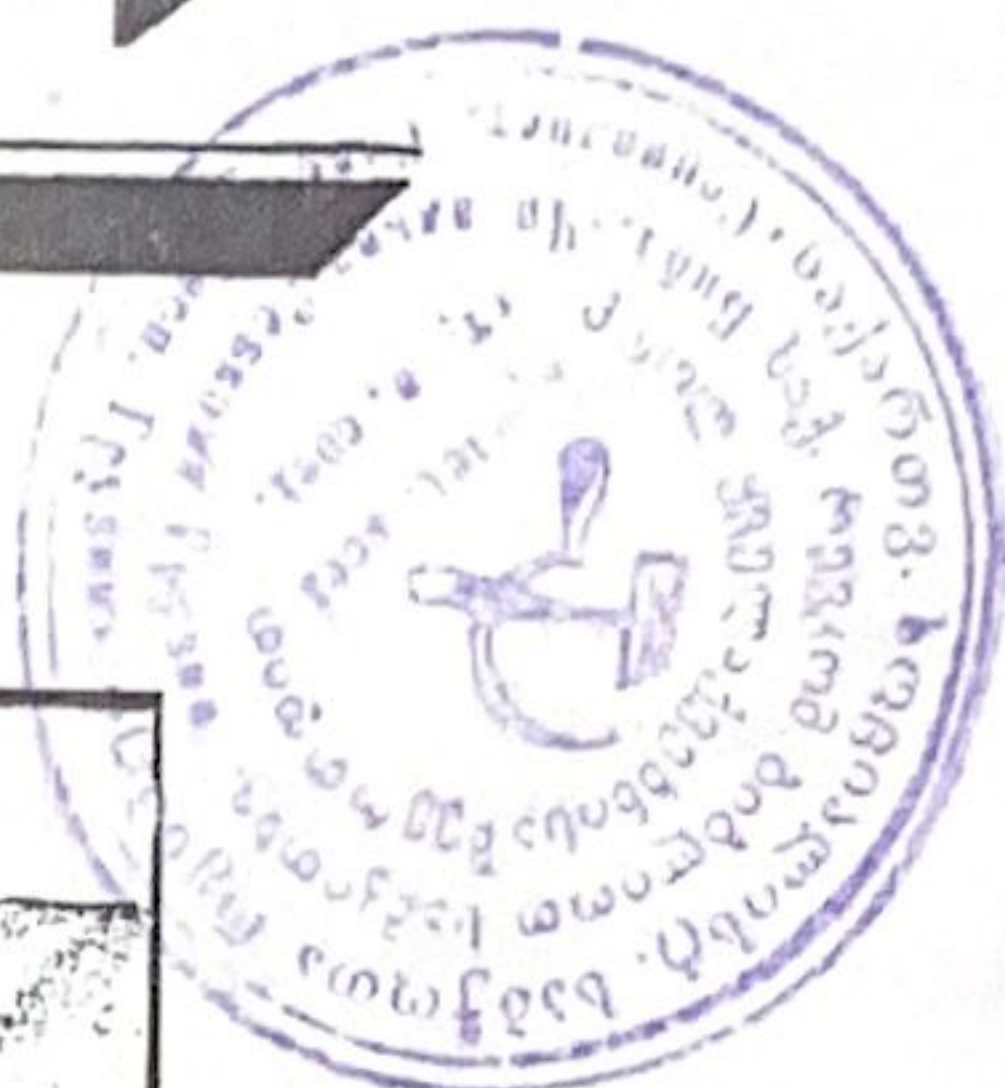

ჩემუღეს

საზოგადოებრივი მუშაკი

საზოგადოებრივი მუშაკი

ჩემუღეს - ის სსრკ. სსრკ. სსრკ. სსრკ. სსრკ.

№ 7-8

ტფილისი

შინაარსი

1. რემედას-ის პირველი ყრილობა.

2. რევოლუციონური მოვალეობა

3. ჩინეთის ამბები

4. იმპერიალიზმი მაროკოში

5. მეორე ინტერნაციონალი და

ბულგარეთის მენშევიკები გ. დიმიტროვი.

მიხა ჩოდრიშვილი.

შ. სიხარულიძე

რ. პროლეტარიძე

ლიტერატურა

1. ჩინეთის გმირებს

(ლექსი) ჟორჟ მდივანი.

2. ტუსადის სიმღერა

(ლექსი) გოგიტო ციმბირელი.

3. „რემედას“.

(სურათი) ს. ერ—ლი.

4. მეეტლე ჩინ-ბო

(სურათი) ს. ერთაწმინდელი.

ბუჩუაზის სახელმწიფოებში.

1. ბულგარეთი

კ. მ.

2. ესპანეთი ციხეებში

3. ჩეხოსლოვაკია

ბარტალი.

რემედას-ი უცხოეთში

1. რემედას-ის პირველი კონგრესი საფრანგეთში

რემედას-ი საქართველოში

1. რემედას-ის ტფილისის 4-ე რაიონის

1-ლი კონფერენცია—გაიდე

2. ხენაკის მაზრა

ისაკი კიზირია

3. ოზურგეთის მაზრა

ნასაკირალი

4. ქ. ღუშეთი

გ—ი.

5. რემედას-ის მუშაობა ბორჯომის რაიონში გ. პატარაია

6. თელავი

დარაჯი

7. ბიბლიოგრაფია და ქრონიკა.

რემედას-ი კომუნისტური ორგანიზაციაა, რომელიც მიზნად ისახავს დაეხმაროს მთელი ქვეყნის რევოლუციონერ მუშებს, რომლებიც განიცდიან ბუჩუაზის თეთრი ტერორისაგან შვიფროებასა და დევნას.

რემედას-ი არ არის ფილანთროპიული, საქველმოქმედო ორგანიზაცია, არამედ ის არის ერთ-ერთი რბილი საერთაშორისო პროლეტარული მოქმედებისა. კომუნისტური ინტერნაციონალის აღმასრულებელი კომიტეტი ასე უყურებს რემედას-ს, მას ეს უკანასკნელი მიაჩნია თავისი მხრად მნიშვნელოვან სიმაგრიდ.

გ. ზინოვიევი.

რემედს

ხელისმოწ. პირობები:
ერთი თვით—20 კაპ.
ორი „ 35 „
სამი „ 50 „
ექვსი „ 1 მან.
ერთი წლით 2 მან.

რედაქციის მისამართი:
ტფილისი, რუსთაველის
პრ. № 22.
ტელეფონი 4—87.

№ 7—8 რემედს-ის საქ. ცენტრალურ კომიტეტის ყოველთვიური ორგანო, ივნისი-ივლისი 1925 წ.

რემედს-ის საკავშირო პირველი ურილობის შედეგები

მაისის შუა რიცხვებში, საბჭოთა კავშირის დედა-ქალაქში—მოსკოვში, გაიმართა რემედს-ის საკავშირო პირველი ყრილობა.

ამ ყრილობის მნიშვნელობა შეიძლება დახასიათდეს ორგანიზაციის თვალსაზრისით. პირველი—ყრილობის მნიშვნელობა საბჭოთა კავშირის ფარგლებში და მეორე—საერთაშორისო მასშტაბში.

ყრილობამდე რემედს-ის ორგანიზაციები დაფუძნებული იყო მთელი კავშირის უზარმაზარ ტერიტორიაზე. ორგანიზაციები იყო გაერთიანებული ავტონომიური და დამოუკიდებელ რესპუბლიკებში. რემედს-ის გაერთიანება კავშირის მასშტაბით მოხდა მხოლოდ საკავშირო ყრილობის საშუალებით. რასაკვირველია, რემედს-ის აღმასკომის სახით, საბჭოთა რესპუბლიკების რემედს-ის ორგანიზაციებს გააჩნდა ერთგვარი ცენტრი, რომელიც ხელმძღვანელობას უწევდა მათ მუშაობას. მაგრამ ეს ხელმძღვანელობა არ იდგა სათანადო სიმაღლეზე, არ იყო ცენტრსა და პერიფერიის შორის ორგანიზული კავშირი, უშუალო ურთიერთობა, უშუალო დამოკიდებულება დამყარებული. ეს აიხსნება მრავალ მიზეზებით. პირველ რიგში აღსანიშნავია ის გარემოება, რომ რემედს-ის აღმასკომში არ შედიოდნენ რემედს-ის დამოუკიდებელ და ავტონომიურ რესპუბლიკების ორგანიზაციების წარმომადგენლები. რა თქმა უნდა, აღმასკომი იდგა მნიშვნელოვან სიძნელის წინაშე იმდენად, რამდენად იგი თავის საქმიანობაში არ ემყარებოდა რემედს-ის „ეროვნულ“ ორგანიზაციების გამოცდილებას.

ამრიგად, ყრილობამდე რემედს-ის ორგანიზაციები მუშაობდნენ „სტიქიურად“, „დამოუკიდებლად“, ეს ორგანიზაციები მოწყვეტილი იქნენ გაერთიანებულ ხელმძღვანელ, ავტორიტეტულ ორგანოს. ასეთი მდგომარეობა უსათუოდ გავლენას ახდენდა რემედს-ის მუშაობაზე საკავშირო მასშტაბით.

ყრილობას დაესწრნენ საბჭოთა კავშირის ყველა რესპუბლიკების, ავტონომიურ ოლქების და გუბერნიების წარმომადგენლები. ყრილობის შემადგენლობა უმთავრესად იყო მუშურ-გლეხური. მუშა და გლეხ დელეგატების რიცხვი შეადგენდა დაახლოებით 75 პროცენტს. ყრილობის შემადგენლობის

ასეთი სტრუქტურა გამოწვევლი იყო რემედს-ის ორგანიზაციების შემადგენლობის. რემედს-ის ორგანიზაციები უმთავრესად ფართო მასსას ეყრდნობიან, ამ ორგანიზაციებში უმთავრესად მუშები და გლეხები ირიცხებიან. ყრილობის პროლეტარულმა შემადგენლობამ არსებულ სინამდვილეს ჯამი გაუკეთა, დაადასტურა, რომ რემედს-ის რიგებში მხოლოდ და მხოლოდ მშრომელი მასსა, მშრომელი გლეხობა და პროლეტარიატია დარაწმუნდი.

ყრილობის პროლეტარულმა შემადგენლობამ დაადასტურა ყრილობის მუშაობაზე. არ იყო ლაყბობა, „ფრაზებით ბრძოლა“, ზედ მეტი ლაპარაკი. ამაზე დელეგატები გამოდიოდნენ ფაქტური მასალით ხელში, იძლეოდნენ კონკრეტულ წინადადებებს, რომლებიც გამომდინარეობდა სინამდვილის გათვალისწინებიდან, განვილი მუშაობის გამოცდილებიდან. ერთი სიტყვით, ყრილობა იყო საქმიანი და ამდენად მნიშვნელოვანი მუშაობის შედეგებით.

დღის წეს-რიგში დასმულ საკითხებს შორის მთავარი ადგილი ეკირა ორგანიზაციულ ხასიათის საკითხებს. ეს ბუნებრივიც იყო და აუცილებელიც საკავშირო მასშტაბით რემედს-ის ორგანიზაციების გაერთიანება, ამ ორგანიზაციებისათვის საერთო პრაქტიკული გეგმების დასახვა და ხელმძღვანელ ორგანოს შექმნა დიდი მნიშვნელობის საკითხია. ეს საკითხი ყრილობამ საკმაოდ ამოსწურა და მიზანშეწონილად გადასწავიჭა კიდევ. ახლა თამამად შეიძლება ითქვას, რომ რემედსმა გარეგნო ორგანიზაციული პერიოდი და მის წინაშე იშლება უმთავრესად სააგიტაციო პოლიტიკური მუშაობის ასპარეზი. ყრილობამ დაადგინა: ნუ გამოვეყიდებით წევრთა რიცხვის „ზღაპრულ“ ზრდას, საქაროა არსებულ ორგანიზაციების განმტკიცება, გამაგრება, წევრთა შორის რემედს-ის მიზნებისა და ამოცანების პოპულარიზაცია, ყრილობაზე გასვითქვა აზრი წევრთა რიცხვის გადიდების სასარგებლოთ. მაგრამ ძირითადი ხაზი, რომელიც შეიმუშავა ყრილობამ, მიმართულია არა რაოდენობისაკენ, არამედ თვისებისაკენ. ჩვენმა ადგილობრივმა ორგანიზაციებმა ცხოვრებაში უნდა გაატარონ ყრილობის ეს დადგენილება.

634

დღეს დანამდვილებით, მიუდგომლად შეიძლება ითქვას, რომ საბჭოთა კავშირში, რემედას ი არა მარტო არსებობს, არამედ ნაყოფიერად მუშაობს. ყრილობამ საფუძველი ჩაუყარა საერთო საქმისათვის შეკავშირებული, შეთანხმებულ, შეერთებული ძალებით ბრძოლას.

მეორე მნიშვნელობა საერთაშორისო ხასიათისაა. რას ნიშნავს ეს?—ეს ნიშნავს იმას, რომ საბჭოთა კავშირში რემედას-ის ორგანიზაციების ზრდას და ნაყოფიერ მუშაობას დაუფასებელი ღირებულება აქვს ბურჟუაზიულ სახელმწიფოებში მომუშავე ჩვენი ორგანიზაციებისათვის. ეს ერთი. მეორე—საბჭოთა კავშირში რემედას-ის გაძლიერება „გაძლიერება“ საერთაშორისო რევოლუციისათვის მეტაღმართა როგორც მატერიალურად, იდეურად, ისე მორალურად და ორგანიზაციულად. ყრილობაზე აღინიშნა, რომ რემედას-ის უცხოეთის ორგანიზაციები თავის მუშაობაში უმთავრესად ეყრდნობიან ჩვენი ორგანიზაციების გამოცდილებას და სიძლიერეს.

საკავშირო ყრილობამ ხაზი გაუსვა კიდევ ერთ მომენტს ამხ ზინოვიევი ყრილობაზე კომინტერნის სახელით განაცხადა: „რემედას ი საქველმოქმედო

ორგანიზაცია არაა, რემედას-ი კომუნისტური ორგანიზაციაა... იგი ერთ-ერთი რგოლია საერთაშორისო პროლეტარულ მოძრაობისა. კომინტერნის აღმასტომი ასე უყურებს რემედასს, მას რემედას-ი მიაჩნია თავისი მეტად მნიშვნელოვან სიმაგრედ“ ამ თვალსაზრისიდან გამომდინარეობს ხელმძღვანელობის საკითხიც. კომინტერნი ხელმძღვანელობს რემედასს ის მუშაობას მთელ მსოფლიოში. რემედას-ის მუშაობა კი დასრულდება მაშინ როდესაც მოხდება საერთაშორისო რევოლუცია, როდესაც მოელდება ბოლო თეთრ ტერორს, ბურჟუაზიის ბატონობას მშრომელთა მილიონებზე. სანამ არ მოხდება საერთაშორისო რევოლუცია, რემედას-ის მუშაობა უნდა მიმდინარეობდეს იმ სიმზნევითა და ენტუზიაზმით, რომელიც შეეფერება ნამდვილ რევოლუციონურ ორგანიზაციას. განსაკუთრებით მიმდინარე პერიოდში, კაპიტალიზმის ნაწილობრივად განმტკიცების პირობებში, რემედას-ს მართებს მუშაობის გაორკეცება, გაათქეცება, გაასკეცება... შეერთებული ძალით, შეთანხმებული მუშაობით, თავდავიწყებული რევოლუციონური საქმიანობით და გამარჯვების რწმენით დავანგრევთ ბურჟუაზიის სიმაგრეებს. ამ ლოზუნგის ქვეშ მიმდინარეობდა საკავშირო პირველ ყრილობის ნაყოფიერი მუშაობა.

რევოლუციონური მოვალეობა

ვინ არ იცის, რომ დღემდე მშრომელთა კლასს დიდი მსხვერპლი აქვს გაღებული, მსოფლიო კაპიტალის, ბურჟუაზიულ წყობილების დამხმობისათვის ბრძოლაში.

ყველასათვის ცხადი და აშკარა წარმოსადგენია, თუ როგორ იბრძოდნ და იბრძვის მსოფლიო პროლეტარი მუშები და გლეხები.

თუ რა დიდ მსხვერპლსა სწირავენ მშრომელთა განთავისუფლებას და დღესაც თავგანწირვით იბრძვიან კაპიტალის წინააღმდეგ, რომ გაძვალ-ტყავებულმა პროლეტარმა თავი დაახწიოს და განთავისუფლდეს ბურჟუაზიის გაუმაძლარ, სისხლიან და ბასრ შხამიან ბეჭალებისგან და ამიტომ ჯერ კიდევ საჭიროა თავგანწირული და მედგარი ბრძოლა, კაპიტალისტური მსოფლიო იმპერიალისტების ქვეყნებში, გაბატონებულ კლასთა წინააღმდეგ.

მანამ, სანამ მთლათ თავს არ გაინთავისუფლებს მშრომელთა კლასი სისხლის მსმელი კაცი-ჭამია ბურჟუაზიის ბრძკალებიდან, მანამდის კი მედგარი ბრძოლა და ბრძოლაა საჭირო. ამიტომაც არის, რომ დღეს ასეთი გააფთრებული და გაასკეცებული და განხეცებული დაუნდობელი, ბრძოლაა გაჩაღებული, მყუდროებასა და გაყვლიფილთა შორის.

მუშა და გლეხი იბრძვის, რომ გაინთავისუფლოს

თავი, მყვლფეავეებისაგან, რომ თავის შრომის ნაყოფზე თითონ იბატონოს, მყვლფეავი გაბატონებული კლასი კი, იბრძვის, რომ, თავისი შერყეული და ბოროტი ბატონობა შეინარჩუნოს და ისევ მის მიერ გაყვლიფილი და გაძვალ-ტყავებული მუშები და გლეხები მონათ იყოლიოს და როგორც მას სურს ისე ყვლიფოს.

ამიტომაც არის, რომ გამხეცებული ბურჟუა-კაპიტალისტები, აღარავის ზოგავენ. მუშებს და გლეხებს სისხლის მორევში ახრჩობენ.

ისინი თავს ესხმიან და თარეშობენ, ინდოეთის, აფრიკის, მაროკოს და ჩინეთის მშრომელთა კლასს ხვრეტენ, ახრჩობენ, ცოცხლათ ნავთს ასხამენ სწვამენ და ცოცხლათვე ხორცებსა სჭრინ და გლეჯენ თავისუფლებისათვის მეტაღმართ ამხანაგებს.

მაგრამ საერთაშორისო მუშათა მოძრაობაც დღითი-დღე იზრდება და ძლიერდება და მსოფლიო იმპერიალისტების ქვეყნებში რევოლუციის ცეცხლი უფრო და უფრო ვითარდება.

რემედასს ის ორგანიზაცია თავის მხრივ გაორკეცებულ ორგანიზაციულ მუშაობას აწარმოებს რომ ყოველ მხრივ დახმარება გაუწიოთ ჩვენს-მეტაღმართ ამხანაგებს ყველა მსოფლიო იმპერიალისტურ ქვეყნებში.

საქართველოს რემედას-ი სცდილობს მეშურ გლეხურ მასსებში განღრმავოს საერთაშორისო სოლიდარობის გრძნობა. თუმცა ჯერ ახალგაზრდაა საქართველოს რემედას-ი, მაგრამ შედეგებით მაინც საკმაო წევრები ირიცხებიან რემედას-ის ორგანიზაციაში.

მოუწოდებთ ყველას პარტიულ და უპარტიო მშრომელ მეშებს და გლეხ ამხანაგებს რომ მიიღონ

მხურვალე და ენერგიული მონაწილეობა რევოლუციისათვის მებრძოლ ამხანაგების დახმარებაში, იმ ამხანაგების, რომლებიც სხედან იმპერიალისტურ ჰაერ დახშულ ციხეებში, ხელ-ფეხ-ზე რკინის ბორკილებში და განიცდიან აუტანელ ტანჯვა-წვალებას. ესაა ჩვენი წმინდა რევოლუციონური მოვალეობა.

მიხა ჩოდრიშვილი.

ჩინეთის ამბებში

დამონავებულ ქვეყნებში განმანათლებელური მოძრაობა მწვავე ხასიათს ღებულობს.

აღმოსავლეთის კოლონიალური ერები ცდილობენ თავიდან მოიშორონ ევროპის სახელმწიფოების ბატონობა.

ინგლის ამერიკისა და იაპონიის ბურჟუაზია ცდილობს ჩინეთი თავისი სამფლობელოთ გაიხადოს.

ამხ. ლენინი აღმოსავლეთის ხალხთა ეროვნულ განმანათლებელ მოძრაობას დიდის თანაგრძნობით ეკიდებოდა. „საბჭოების დედა-აზრი—სწერდა ამხ. ლენინი, იმდენად მარტივი მისაწდომი და ახლოსაა ხალხთა ფართო მასსებთან, რომ ის იპოვის თავის გზას ისეთ ქვეყნებში, როგორიცაა ინდოეთი ჩინეთი და უეჭველია ამ ქვეყნებში ჩვენ დავინახავთ თავის დროზე მართველობის საბჭოთა ფორმას“-ო.

ჩინეთში 400 მილიონი მცხოვრებია რომლებიც განიცდიან უცხოელ ბურჟუაზიის ბატონობას. დღევანდელ განმანათლებელ მოძრაობას, რომელსაც ადგილი აქვს ჩინეთში, ხელმძღვანელობს მუშათა კლასი, გლეხობა, ინტელიგენცია და სხ.

ჩინეთის პროლეტარიატი დღეს აყენებს იმ მოთხოვნილებებს, რასაც ინგლისის მუშათა კლასი 50 წლის წინად აყენებდა. ეს მოთხოვნილება წარმოადგენს რვა საათის სამუშაო დღის შემოღებას. ამა სთანავე ჩინეთის მუშები მოითხოვენ კვირაში ერთ დღეს დასასვენებლად, რომელიც დღემდის ჩინეთში არ ყოფილა შემოღებული.

გადაჭრილი მოთხოვნილებებით და გაფიცვებით ჩინეთის მუშათა კლასი შიშის ზარს სცემს ევროპის ბურჟუაზიას, მუშათა მოძრაობაში ამასთანავე მთავარ ადგილს იჭერს ჩინეთის დამოუკიდებლობის საკითხი.

ჩინელები მოითხოვენ, რათა უცხოელმა იმპერიალისტებმა დასტოვონ ჩინეთის ტერიტორია. ამ ნიადაგზე ხდება შეჯახებები, სტუდენტთა გაფიცვები, უნივერსიტეტების დახურვა, სისხლის ღვრა და სხ.

ამრიგად, ჩინეთის რევოლუციონური მუშაობა ორგვარ ხასიათს ღებულობს პროლეტარულსა და ეროვნულს.

აი, მოკლეთ ჩინეთის დამონების ისტორია:

ინგლისი, საფრანგეთი, იაპონია და მეფის რუსეთი განუწყვეტლივ იბრძოდნენ ჩინეთის ბაზრის დასაპყრობად.

1839—1892 წლების ომი გამოწვეული იყო ინგლისელ კაპიტალისტების მიერ ოპიუმის ვაჭრობის ხელში ჩასაგდებად. ომი ს. ნ. ნინკინის ხელშეკრულებით დამთავრდა, რომლის თანახმადაც ჩინეთის ხალხი ვალდებული შეიქნა ეძლია ინგლისისათვის ხარკი „სამხედრო იჯარის“ სახით.

ასეთივე ხასიათის ომი განვითარდა 1856 წ. ჩინელები იძულებული შეიქნენ გადაეხადათ რამოდენიმე მილიონი მანეთი, კონტრიბუციის სახით, ინგლისელებისა და ფრანგების სასარგებლოდ.

ამავე ხანებში ჩინეთს თავს დაესხა გერმანიის ბურჟუაზია, რომელმაც ხელში ჩაიგდო—ცაო ჩუუო, მეფის რუსეთმა კი—ლიაო დუნის ნახევარ კუნძული—პორტარტურით.

900-ან წლებში მეფის რუსეთმა ფაქტიურად დაიპყრო თავის საგარეო ვაჭრობის აღმოსავლეთში გაფართოების მიზნით.

შემდეგ იაპონიამ, აღმოსავლეთის ბაზარზე გაბატონების მიზნით, გაილაშქრა მეფის რუსეთის საწინააღმდეგოდ, რომელსაც ზურგს უმაგრებდა ინგლისი და დაიპყრო ლიაო დუნის ნახევარ კუნძული.

იმპერიალისტური ომის დასაწყისში იაპონიამ დაიკავა ჩინეთის ის ადგილები, რომელიც ეჭირა გერმანიის კაპიტალისტებს.

უცხოეთის კაპიტალისტები დღესაც აწარმოებენ ჩინეთის დამონავების პოლიტიკას. ჩინეთის ხალხი ებრძვის თავის მტრებს.

ინგლისის მშრომელი ხალხი, თავისი მესვეური, მუშათა კლასის შემწეობით, მოითხოვს ინგლისის ჯარების გაყვანას ჩინეთიდან.

როგორ უპასუხებენ უცხოელი კაპიტალისტები მუშათა კლასის ასეთ კანონიერ მოთხოვნილებებს?

ცხადია ისე როგორც ეს, უფრო სასურველი და მიზანშეწონილია მათი პოლიტიკური ბატონობის შეურყევლობისათვის.

რატომ მიდის ჩინეთი ევროპის „ციფლიზაციის“ წინააღმდეგ? რატომ სძულთ მათ უცხოელები? ცხა-

დია იმისათვის რომ ევროპა ევლინება მას, როგორც ყაჩაღი, რომელიც თავისი იმპერიალისტური ზრახვების გასანადგურებლად მზად არის ხელში ჩაიგდოს ჩინეთის რკინის გზები და ამრიგად 400—მილიონიანი ხალხის პატრონი ქვეყანა თავის კოლონიად გაიხადოს.

ბურჟუაზიული ქვეყნების პარლამენტები, როდესაც არჩევენ ჩინეთში მომხდარ ამბებს, გულდამწვდებით აცხადებენ: ეს აჯანყება ჩაქრობილ უნდა იქმნას მშვიდობიანობის დაცვის მიზნით.

დღეს ჩინეთი სამოქალაქო ომის ცეცხლშია გახვეული. ისეთი მნიშვნელოვანი ქლაქები, როგორიცაა შანხაი, პეკინი, ხეიკოუ და ნანკინი ბრძოლის ასპარეზიდაა გადაქცეული.

ჩინეთის ეროვნულ განმანთავისუფლებელ მოძრაობის ხელმძღვანელობის სუნ-იატ-სენის—პარტია—მომინდონი.

მომინდონი ჩინეთის მშრომელებს შორის დიდის პოპულარიზაციის სარგებლობს.

მომინდონი კარგი ხნით თავგანთავად იბრძვის უცხოელ მკულეულებსა და ჩხავრელების წინააღმდეგ. თუ რამდენად ძლიერია მომინდონის მორალური მოვლენა და სიძლიერე ეს იქიდანაც სჩანს, რომ მნ ბრძოლაში დაამარცხა ევროპის ბურჟუაზიის მომხრე გენერლები.

ჩინეთის მშრომელების საბოლოო გამარჯვება უცხოელ იმპერიალიზმზე შესაძლებელია, მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ მსოფლიო პროლეტარიატი, მხარს დაუჭერს ამ მოძრაობას.

ჩინელების გამარჯვებას, კულტურულ ბურჟუაზიული გაზეთები კაცობრიობის განადგურებად სთვლიან.

რას აკეთებს მეორე ინტერნაციონალი?

მიუხედავად იმ უთანხმოებისა, რომელიც არსებობს ამსტერდამ—ლონდონისა და მოსკოვის შორის, კომუნისტურმა ინტერნაციონალმა მიმართა 2-რე

ინტერნაციონალს წინადადებით, ჩინელ მებრძოლთათვის ნივთიერ და მორალური დახმარების მოწყობისათვის.

წინადადებაში ნათქვამი იყო ამ საკითხის გარშემო საერთაშორისო კონფერენციის მოწვევის აუცილებლობის შესახებ.

ცხადია, ასეთ წინადადებაზე ის ხალხი, რომელიც ყოველთვის მზათ არის მხარი დაუჭიროს ინგლისის ბურჟუაზიას, არ გამოეხმაურებოდა საბჭოთა კავშირის მუშებისა და გლეხების წინადადებას.

მეორე ინტერნაციონალი სდუმს, იმპერიალიზმი კი თავის საქმეს აკეთებს.

საბჭოთა კავშირის მშრომელთა თანაგრძნობა ჩინეთის მებრძოლებს მხარეზეა და რა გასაღარია, თუ ევროპის ბურჟუაზია ყველგან ბოლშევიზმის აჩრდილს ხედავს.

ერთი ბურჟუაზიული პროფესორი სწერდა: „დე, ღმერთმა ყველა ქვეყნის ბურჟუაზიულ ხელისუფლებას მისცეს ის გავლენა თავის ქვეყნის ხალხზე, როგორიც აქვს, კარახანის სახით, რუსეთის წარმომადგენლობს ჩინეთში.“

უკანასკნელ ხნებში ჩინეთის „საზოგადოება“ ორ ბანაკად გაიყო.

პირველ ბანაკს შეადგენს ჩინეთის მუშათა კლასი, რომელსაც არ სურს იარაღი დაყაროს მანამ, სანამ ბოლომდე არ მიიყვანს ეროვნულ განმანთავისუფლებელ მოძრაობას.

მეორე ბანაკშია, როგორც მოსალოდნელი იყო, მსხვილი ბურჟუაზია, რომელიც შეთანხმებას სცდილობს უცხო სახელმწიფოთა ბურჟუაზიასთან.

ძნელია იმისი თქმა, თუ რით დასრულდება ჩინეთის მოძრაობა, მხოლოდ ერთი კი ცხადია, როგორც ამას წერდა ევროპის ერთ-ერთი გაზეთი:

„ჩინეთში იქმნება მუშტი, რომელიც განადგურებით ემუქრება ანტანტის და მისი ბურჟუაზიის ძლიერებას.“

შ. სიხარულიძე.

იმპერიალიზმი მაროკოში

მაროკომ უკვე ათი-თხუთმეტი წლის წინედ დაკარგა თავისი დამოუკიდებლობა. ესპანელებმა გამარჯვების შემდეგ გაანაწილეს მაროკოს მიწა, საიდანაც ფრანგებს, როგორც უფრო ძლიერთ ერგოთ მეტი ვინემ ესპანელებს. მიუხედავად ამისა ადგილობრივ მკვიდრთა და ფრანგებსა და ესპანელებს შორის ბრძოლა არასოდეს არ მოწყვეტილა. შეუწყნარებელი ექსპლოატაცია ითრევდა ბრძოლაში არაბთა ტომებს. 1921 წ. არაბების ჯარების სარდალმა აბდ-ელ-ქერიმ, ესპანეთის მთავარსარდალის გენერალ სილივესტრის ჯარები შეიტყუა უდაბნოში, სადაც ეს უკანასკნელი გაანდგურა მ. ნ. ესპანელე-

ბმა მტერს დაუტოვეს მთელი საომარი, მძიმე იარაღები და ათეულ ათასზე მეტი ტყვეები, რომლის გამოსყიდვა ესპანეთის მთავრობას დაუჯდა დიდძალი თანხა.

ესპანელების ასეთმა დამარცხებამ გაანხნევა და ფრთები შეასხა ამბოხებულებს, მათში უფრო გააძლიერა ბრძოლის წყურვილი. 2 წლის განმავლობაში, სანამ ესპანეთი მოიჩინდა კრილობებს, აბდ-ელ-ქერიმმა რიფების ტომებისაგან შეაგროვა 40.000 კარგად შეიარაღებული ჯარი, რომლის გარშემო თავს იყრიდა არაბების სხვა დანარჩენი ტომების წარმომადგენლებიც. ეს ჯარი ზედმოწევით იყო შე-

იარაღებული, ის ცდილობდა რითიც არ უნდა და-
ჯდომოდა ჩამოეგდო უცხოელების ტირანია.

1924 წ. შემოდგომაზე ესპანელებმა მაროკოში
შეიყვანეს 200.000 ჯარი. ცოტაოდენი, უმნიშვნელო
გამარჯვების შემდეგ მათ იგემეს დიდი დამარ-
ცხება. ერთი წლის განმავლობაში იმათ დაიხიეს
აფრიკის ჩრდილეთ ნაპირებისაკენ, საიდანაც ლამობ-
დენ სულ ახალი შეტევის წარმოებას. მათ მოახერ-
ხეს თავი დაეღწიათ რიფების შეტევისაგან.

1925 წ. აპრილის შუა რიცხვებიდან ესპანელებსა
და რიფების ომში ჩაერია საფრანგეთი. ამ ჩარევის
მიზეზი იყო, თვით ფრანგების მიერ, წარმოებული
პროვოკაციონული შეტაკებები სანაპირო ჯარის
ნაწილების შორის. რათ ჩაერია ამ საქმეში საფრან-
გეთი? ფრანგი კაპიტალისტების აზრით ყოველად
შეუძლებელია აფრიკაში არსებობდეს ტომები, რო-
მელებიც იბრძვიან თავიანთი განთავისუფლებისა-
თვის და დამოუკიდებლობისათვის. მთავარი ისაა,
რომ მაროკო მეტად მდიდარია თავისი, ძვირფასი
მადნებით. რიფების ოლქი ყოველთვის პარიზის ბან-
კების დიდ ყურადღებას იპყრობდა.

1924 წ. ივლისში პოლკოვნიკმა კოლომბამ და-
ხვრიტა ჯერგის დაბლობში მშვიდობიანათ ჩამოსუ-
ლი რიფების რაზმი. ეხლა კი, საფრანგეთი სცდი-
ლობს შიმშილით დაიმორჩილოს რიფები. გეგმა
სრულიად მარტივია. ჩვენ ვიცით მისი მშვენიე-
რება 19—20 წ. ბლოკადით. მათ სურთ ჩამოაშო-
რონ რიფები ჯერგის დაბლობს, რომ შემდეგში
აღარ ქონდეთ მის ნაყოფით სარგებლობის უფლება.
რიფები უფრო მტკიცედ და შეურყეველად შემჭი-

ამხ. ს. ალვარესი.

(ესპანეთის მუშათა მოძრაობის ბელადი)

დროვინენ თავიანთი ხელმძღვანელის აბდ-ელ-
ქერიმის ხელმძღვანელობით, მათ დაიწყეს სამკდრო-
სასიცოცხლო ბრძოლა, რომ კისრიდან გადაეკდოთ
საფრანგეთის ბანკების მძიმე უღელი. ყოველ დღე
მოდის ცნობები რიფების თავგანწირუ- ბრძოლისა
და საფრანგეთის ჯარის ნაწილების განადგურების

შესახებ. ეს ბრძოლა დღითი დღე მეტად მწვავე
ხასიათს ღებულობს. რაც უფრო ღრმავდება ეს უა-
ზრო სისხლის ღვრა, რომელსაც ადვილად შეიძლება
მოჰყვეს საერთაშორისო კონფლიქტი, რადგანაც იზრ-
დება საერთაშორისო პროლეტარიატისა და საფრან-
გეთის იმ ჯარების პროტესტი, რომლებსაც ყოველ-
დღე აგზავნიან მაროკოში, ეს მოხდება იმიტომ,
რომ ტუნისში ესპანეთი და ჰიბრალტარში ინგლი-
სი ველარ იქნებიან მშვიდობიანად, როდესაც
საფრანგეთი გადალახავს. რიფების საზღვრებზე მრა-

ამხ. მ. ტალენი.

(ესპანეთის მუშათა მოძრაობის ბელადი)

ვალჯერ იყო შემთხვევა, როდესაც მატარებლით
მაროკოში მიმავალი ჯარისკაცები სადგურებზე შე-
ჩერების დროს მღეროდნენ ინტერნაციონალს, ყვი-
როდნენ „ძირს ომი მაროკოში!“ „გაუმარჯოს
რიფებს!“.

ჩვენ აქვე მოგვყავს საფრანგეთის ერთ-ერთ, ჯა-
რისკაცის წერილის პატარა ნაწყვეტი, რომელიც
წაკითხულ იქნა საფრანგეთის პარლამენტში კომუ-
ნისტ დოროის მიერ.

„ხვალ, ფრონტზე, როდესაც ჯარისკაცები გაიგე-
ბენ, რომ საფრანგეთში როგორც მუშები ისე ლე-
ები, მომხრენი არიან რიფებთან დაუყონებლივ მშვი-
დობიანობის ჩამოგდებისა და შერიგებისა როდესაც
ისი გაიგებენ, რომ საფრანგეთის მმართველები ვერ
ურიგდებიან ამას, ისინი ერთხელ და სამუდამოდ
ჩამოგშორდებიან თქვენ, მათ უკვე არაფერი ექნე-
ბათ თქვენთან საერთო ისინი შეეცდებიან გამოწა-
ხონ რაიმე საშუალებები, რათა შესწყვიტონ ის ომი
რომელსაც თქვენ აგრძელებთ. ისინი მოიგონებენ,
რომ შავს ზღვაზე მეზღაურებმა უარი განაცხა-
დეს რუსეთის რევოლუციონური მუშების დახვე-
ტაზე, გაიხსენებენ იმასაც, რომ რუოის ჯარისკაცე-
ბი დაეძმობილნ გერმანელებს რომ ესპანე-
ლები უშიშ-ად ელაპარაკებოდნ რიფებს. ისინი

გაუწვდიან ძმურ ხელს იმათ ვისაც თქვენ მტერს უწოდებთ. ისინი გაიძულებენ ჩამოგდოთ ზავი და მშვიდობიანობა“.

რიუების პაჭარა ქვეყანას სურს ზავი. მაროკოში მშვიდობიანობა ყოველთვის აფორიაქებული იქნება, სანამ პარიზის ბანკების ბრძანებით „გამეფებული“ იქნება საფრანგეთის გენერლები, რომელთა სურვილების მიხედვით ათასობით ილუპებიან საფრანგეთისა და ადგილობრივი ჯარისკაცები.

საერთაშორისო მუშათა კლასის ამოცანაა (პირველ ყოვლისა საფრანგეთის პროლეტარიატისა) აღიმალის ხმა, აცნობის მთელს ქვეყანას: „მაროკო მაროკოელებს!“ და აიძულოს საფრანგეთის მთავრობა შესწყვეტოს ეს უაზრო სისხლის ღვრა, რომელსაც მოყვება კიდევ უფრო საშინელი შედეგები.

რ. პროლეტარიძე

მეორე ინტერნაციონალი და ბულგარეთის მენშევიკები

ინგლის მუშათა პარტიის დელეგატებმა (ვედუდჯიმ, მაკ კინდერმა და მელონმა), რომლებიც ჩამოვიდნენ სოფიაში ტაძრის აფეთქების შემდეგ, გამოაქვეყნეს ცანკოვის მთავრობის ჯალა-

თების, ჯერ არ ნახული საშინელებანი. როგორც ირკვევა ბულგარეთის მთავრობის ამ „საგმირო“ საქმეებში დიდი ღვაწლი მიუძღვის. ბულგარეთის მენშევიკურ პარტიასაც.

ბულგარეთის კომუნისტურმა პარტიამ უკვე გამოაქვეყნა პრესაში მრავალი თვალსაჩინო ფაქტები, რომელებიც ნათლად მოწმობენ იმას, რომ II-რე ინტერნაციონალის მომხრეები მტკიცედ სდგანან ბულგარეთის ჯალათების სისხლიან რეჟიმის სადარაჯოზე.

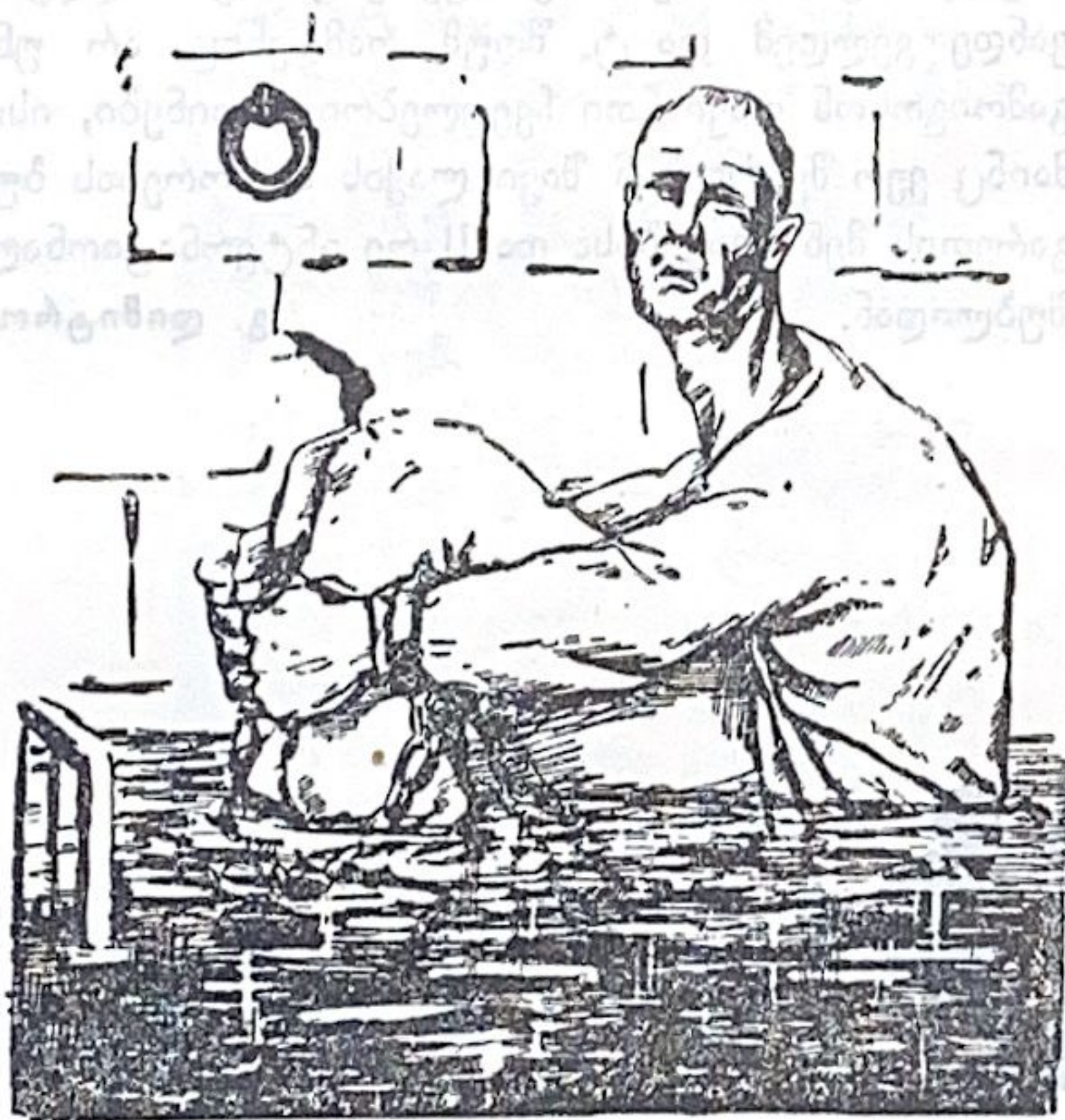
II რე ინტერნაციონალი იძულებული შეიქნა გაერჩია უკანასკნელ ხანებში ბულგარეთში მომხდარი ამბები და ბულგარეთის მენშევიკების საზიზლა-

რი საქციელი. ბულგარეთის მენშევიკური პარტია ერთგულად ასრულებს თავის კონტრევოლუციონურ მოვალეობას. ის ისე გაიტაცა სისხლის ღვრისა და ბულგარეთის მშრომელ მასის ტანჯვის სურვილმა, რომ უკვე ჩამოიშორა სოციალისტური ნილაბი და გამოაშკარავა მთელი ქვეყნის პროლეტარიატის წინაშე თავისი ბუნება და II-რე ინტერნაციონალის „კაცთმოყვარეობა“.

ცხადია II-რე ინტერნაციონალმა სავსებით ვერ

„გაამართლა“ (ალბათ სირცხვილის გამო) ბულგარეთის ჯალათების საქმიანობა, ამიტომ მან სხვა ხერხს მიმართა: მიიღო მეტად გაქიანებული რეზოლიუცია (როგორც ყოველთვის), რომელშიაც მოკრძალებული ტონით „არ აქებენ“ ცანკოვის საქციელს. II-რე ინტერნაციონალმა გამოიტანა დადგენილება, მოწვეულ იქნეს სასწრაფოდ სპეციალური კონფერენცია. ამ კონფერენციამ უნდა გამოარკვეოს ბულგარეთის სოციალისტების „საქმიანობა“.

კონფერენცია მოწვეულია პრაგაში. ის სრულიად არ წარმოადგენს ბალკანეთის სოციალისტურ კონფერენციას, როგორც მას შეცდომით უწოდებენ ბალკანეთის მდგომარეობა, არც მისი დიდი და რთული საკითხები არ იქნება ამ კონფერენციაზე

რუმინეთის ერთ-ერთ — ციხეში.

გარჩეული, ვინაიდან ბალკანეთის ყველა რთულ საკითხების გარშემო ბალკანეთის სოციალისტურ პარტიათა შორის არსებობს დიდი უთანხმოება კონფერენციის ამოცანებს წარმოადგენს მხოლოდ გადახედოს ბულგარეთის მენშევიკებს წინააღმდეგ წამოყენებულ ბრალდებებს, შეიტანოს თანხმობა და ერთობა სოციალისტურ პარტიათა შორის და დაიცვას II-რე ინტერნაციონალის „სიწმინდე“ და „ნაშუასი“, რომელიც ასე შელახა მისმა ბულგარეთელმა სექციამ.

ჩვენ ჯერ არ ვიცით ამ კონფერენციის შედეგები II-რე ინტერნაციონალის წინამძღოლები სრულიად არ ჩქარობენ განოასწორონ და აღნიშნონ ბულგარეთის სექციის საქციელი და მათი მოქმედების სინამდვილე. ისინი ცდილობენ მხოლოდ თავიდან მოიშორონ ის დიდი მოვალეობა, რომელიც ეხება II-ე ინტერნაციონალს ბულგარეთის სექციის საქმიანობის გამო.

II რე ინტერნაციონალის გამოცდილი და ცნობილი „მსახიობები“ მეტად ცუდ მდგომარეობაში არიან

იმ გამოქვეყნებულ ფაქტების გამო, რომელთა უარყოფა ყ-ვლად შეუძლებელია ისინი ვერ დაუმალავენ მოკლელი პროლეტარიატს შემდეგ ფაქტებს:

1. ბულგარეთის მენშევიკები, II-რე ინტერნაციონალის კურსხევი, ლონაწილობას იღებენ 1923 წ. 9 ივნისის სანხედრო გადატრიალებში, რომელსაც შემდეგად მოჰყვა სტამბულინსკის გლეხური მთავრობის ჩამოგდება,

2. ბულგარეთის მენშევიკები არა თუ ხელს უწყობდნენ ცანკოვის მთავრობას კომუნისტურ პარტიის, ახალგაზრდათა კომუნისტურ კავშირის, მუშათა კოოპერაციის „განთავისუფლები“ს და სექტემბრის ამბების შემდეგ ლეგალურად გამოცხადებულ შრომის პარტიის, კანონს გარეშე გამოცხადებაში, არამედ ყოველგვარ ძალღონეს ხმარობდნენ წაექეზებით ხელისუფლება კომუნისტურ პარტიისა, წითელ პროფკავშირებისა და მიწის მუშათა მემარცხენე კავშირებზე.

3. 1923 წ. არჩევნებში მენშევიკებმა 30 დეპუტატი გაიყვანეს. მიუხედავად იმისა, რომ კომუნისტური და მიწის მუშების პარტიები, ორ უდიდეს პარტიას წარმოადგენენ მთელს ხმრეში, მენშევიკების თანახმობით მაზე ორგანიზაციულად მონაწილეობის მიღება არჩევნებში სასტიკად აკრძალა ხელისუფლებამ.

4. იმის შემდეგაც რაც, მენშევიკების მინისტრი კაზასოვი გამოვიდა ცანკოვის კაბინეტიდან, მენშევიკები კვლავ განაგრძობდნენ კაზასოვის ტერორისტულ რეჟიმის დაცვას ოპოზიციურად განწყობილ მუშათა და გლეხთა წინააღმდეგ. მათ არასოდეს ხმა არ აღუმაღლებიათ არც თავიანთ ქვეყანაში, არც საზღვარ გარეთ იმ შეუწყვეტელ სისხლის ღვრის გამო, რომელსაც დიდის ხალხით აწარმოებდნენ ბულგარეთის ქალაქები. მენშევიკების პროტესტის ხმა არავის გაუკონია პარლამენტის იმ დეპუტატებისა და მოღვაწეების დასჯის გამო, რომელსაც არა ერთხელ ქონია აღგილი ბულგარეთში ამ 3 წლის განმავლობაში.

5. მენშევიკები მხარს უჭერენ ცანკოვის მთავრობას, რომელმაც სოფლის ტაძრის აფეთქება ახალი სისხლის ღრისათვის გამოიყენა და ბულგარეთის მშრომელ მასებს რიგებიდან გამოაცალა 2.000 მეტი რევოლუციონერი.

6. პირიქით, ბულგარეთის საზღვარგარეთელ დელეგაციის სახით მენშევიკები ევროპაში ეწეოდნენ პროპაგანდა აგიტაციას ცანკოვის რეჟიმის სასარგებლოთ. ცანკოვის, ერთ-ერთ ასეთ სოციალისტურ აგენტს წარმოადგენს ინგლისში ჩიჩევსკი, რომელსაც უშუალო დამოკიდებულება აქვს II-რე ინტერნაციონალის მდივანთან.

7. მენშევიკები მხარს უჭერდნენ ცანკოვის მთავრობას, რომელიც სთხოვდა ანტანტის სამხედრო საკანტროლო კომისიას ნებას, იმისათვის, რომ შეედ-

გინა ათი ათასი კაცისგან შემდგარი მილიცია (ოფიცრებისა და ვრანგელის ჯარის დარჩენილი ნაწილებიდან) მენშევიკ დეპუტატმა ჩერნოკოვმა პარლამენტის მენშევიკურ ჯგუფის სახელით განაცხადა, რომ ის აღფრთვანებულია: „ბულგარეთის ხახე-ოვან მეომრებით“, რომელიც აწარმოებს „მამულიშვილურ ომს“ მოსკოვთან და მის „შინაურ აგენტებთან“, რომელიც „ასე სწრაფად და თავგანწირვით აღადგენს წესრიგს მთელს მხარეში“ და „იცვას ბულგარეთს დალუპვისიგან“.

8. მენშევიკებმა გამოაცხადეს „სრულიად სამართლიანად და მიზან შეწონილად“ განაჩენი ამხ. ფრიდმანისა და მის ამხანაგებზე.

9. მენშევიკური გაზეთები „ხალხი“ და „ეპოქა“ აწარმოებენ საშინელ კომპანიას, ცანკოვის ჯალათების მიერ სასიკვდილოდ განწირულთა წინამძღვრებით ნათლავენ „დამნაშვის“, „ბანდებისა“ და „ვიგინდარების“ სახელით. ეს გაზეთები უსირცხვილოდ ხმა მალლა გაჰკივიან, ნიკოლაევისა და სხვა ათეულ ქალების საქმეებზე, რომლებსაც ბრალი „ედებათ“ კომუნისტების შენახვაში და ხელის შეწყობაში.

ისინი გაჰკივიან საქვეყნოდ რომ „ასეთ ქალებისათვის არ არის არც შებრალება არც შეწყნარება“.

10. მენშევიკების ძველმა ბელადმა იანკო საკიზოვმა, ცანკოვის მთავრობის თხოვნით, მთავრობის გაზეთ „La Bulgarie“ ში გამოაქვეყნა სპეციალური მოწინავე წერილი, რომელშიაც ნათქვამია, „რომ ბულგარეთის ხალხი სულს ღ ფავს არა ცანკოვის რეჟიმის გამო, არამედ, ხალხის უბედურობის მიზეზი არის მოსკოვი, რომელიც ანთებს რევოლუციის ცეცხლს როგორც ბულგარეთში, ისე მთელ ბალკანეთში“.

ამ „პატივცემულ“ გვამის აზრით „ბულგარეთის მთავრობას ევროპამ უნდა გაუწოდოს ძმური დახმარების ხელი, რომ დაიხსნას ბულგარეთი ბოლშევიკურ ს.ფრთხისაგან“.

ეხლა კი, პრაგის კონფერენციაზე, ადლერმა, ვანდერველდემ და ტ. შოუმ რამდენიც არ უნდა გამოიგონონ თავიანთი ჩვეულებრივი ოინები, ისინი მაინც ვერ შესძლებენ შავი ლაქის მოშორებას ბულგარეთის მენშევიკებისა და II-რე ინტერნაციონალის შუბლიდან.

გ. დიმიტროვი.

ამხანაგებო, თუ წინეთ შიიქლავოდა ფიქრი იმის შესახებ, რომ რამედას-ის მუშაობა იქნებოდა ზედმეტი, ეხლა კი, სამშუხაროდ, ამაზე ფიქრი ყოველად შეუძლებელია. ჩვენ შევძლებათ ისეთ პერიოდში, როდესაც რევოლუციონარული ჯურგის საერთაშორისო რევოლუციური მებრძოლთათვის არის და იქნება ისე საჭირო, როგორც არასოდეს.

გ. ზინოვიევი.

ჩინათის გვირაგს

(აჯანყებაში დაღუპულ ამხ. ხსოვნას)

გამოტანჯული ცეცხლის რკალებში,
რევოლუციას ატარებთ დარდათ.
აცენდით რისხვას რკინის თვალებით
მიწა უმზეო აყარეთ ბარგათ.
ცხელი ჩინეთი მკერდ გადახსნილი—
აპობდა ტანჯვას რკინის ბურთებით.
სუნ იატ-სენ, შენი სახელი—
თქვენ ხომ არასდროს მოიკუნტებით.
აზიის სისხლი გამართავს წარღვნას,
დარჩით ულონო თუმცა დროებით.
სისხლის მეზღვაურს ინგლისს დაძირავთ,
ევროპას მოსდებს ცეცხლს ურდოები.
ვის არ სმენია თქვენი გოდება:
სისხლი ჩინეთი—რასა ყვითელი.
აღბათ ყოველთვის მოგვაგონდება,
რევოლუციის ბრძოლის მითები.
ჯერ ხუნდებიდან გაკრავენ ტანჯვას—
სისხლის ღვარები ავსებენ არხებს,
მაგრამ დადგება დღე საბოლოო
ციხეებს ტანჯვის ფარდას შემოხვეს.
ცხელი აზია ბრძოლას დაანთებს
მიწის გულიდან ამოვარდება—
ჩინეთო! შენში მზეს აპოვებურთავ—
ყვითელი რასა ბრძოლის თვალემა.

ჟორჟ მდივანი.

ტუსალოს სიგლარა

დღეს ცივს სარდაფებში სულს გვიხუთავს მტერი.
მზის სხივი გვენატრება კომუნისტვინ მებრძოლთ
და ჩვენს დღიურს შეადგენს რკინის ბორკილები
და რკინითვე დახლართული ვიწრო ფანჯრები.

ამით ლამობს მტერი, რომ ჩაგვიხშოს გულში
კომუნისტვის ბრძოლის მტკიცე სურვილები,
მაგრამ მებრძოთ გული უფრო გვიმხვენევდება,
გვიკაქდება,
ბრძოლის სურვილები ფრთებს ისჯავს, ასკეცდება.

მრავალი ვართ, უთვალავი, მშრომელთ სამეფოში.
ჩვენი მხნე რაზმები დღით-დღე ძლიერდება,
დრო დადგება და დაჰკრავს გამარჯვების წამი,
და ცეცხლის ოქტომბერი მსოფლიოს მოედება—
მსოფლიოს მოედება ვით ელვისი ძლიერი,
ჩვენც ცეცხლათ გარდვიქმნებით და კოჭრიან ხელიებით
ერთის დაკვრით დავანგრევთ ამ ბნელ ციხე
სიმაგრეს,
ნანგრევებზე ავმართავთ წითელ კოშკებს სიმშვიდის
მას შევამკობთ მოქარგავთ ცეცხლის ფერად
დროშებით.

დაე, მათ დღეს გვაწამონ ცივსა და ბნელ კედლებში,
ჩვენი სისხლით და ოფლით, მტარვალმა ინეტაროს,
სანამ კაღვე არ დამდგარა მათი აღსასრულის დღე.
ჩვენ კი ვეტრფით კომუნიზმს, კომუნიზმის სამეფოს.

გოგიტო ციმბირელი.

„რ ე მ ე დ ა ს“

(სურათი)

— ვინაა ე რემედა? რა მინდაო?..

შეიკოთხა მიხა, ვანოს და ჩიბუხი დაიბერტყა ქა-
ლამნის ქვინტზე...

— რემედა კი არა, რემედას-ი.

გაუსწორა ვანომ, სიფლის რემედას-ის უჯრედის
წევრმა, რომელიც იჯდა გლეხებში და უხსნიდა რე-
მედას-ის მნიშვნელობას...

კვირა საღამო იყო...

ლორ-ხბო უკვე შემოიღალა სოფელში, ბლავილით..
სარძევეებში იცლებოდა ნოყიერ ბალახათ მადლარ
ძროხების დატენილი ცურები...

მზე უკანასკნელი გამომშვიდებით მიეფარა ქე-
დებს...

ნიაგმა ყურები აიბერტყა...

მას მინდვრით მოჰქონდა ყვავილთა სურნელოვა-
ნება...

სოფლის კლუბზე არხეინად ირხეოდა წითელი დროშა, შრომის მეუფების სიმბოლო—ჩაქუჩ-ნამგლის —გვირგვინში, ხუთქიმიან ვარსკვლავით...

ვანო წყაროს თევზე შეყრილ გლეხობას გაზეთებს უკითხავდა, უხსნიდა და როდესაც საერთაშორისო მდგომარეობა გააცნო, რემედას-ის მნიშვნელობაზე ჩამოუგდო სიტყვა ერთერთმა დამსწრემ და ისიც სიამოვნებით აცნობდა...

— კაპიტალისტურ ქვეყნების ციხეებში მრავალი ათასი მუშები, გლეხები და მუშა-ქალებია დამწყვდეული, თავისუფლებისათვის ბრძოლის გამო; მათ საშინლად აწამებენ ბურჟუაზიული მთავრობები; ვინც დახვრეტასა და სახრჩობელას გადარჩება რამდენიმე ათეულ წლებს უწყვეტენ ციხეს, რომლის საკნებში და დილეგებში (კაზმატებში) საშინელი წამებით ართმევენ სულს... ისინი ტიტვლები არიან, მშივრები, მწყურვალნი, დაავადებულნი. ისინი ჯოჯოხეთურ პირობებში არიან და სარკმლებით იწვდიან გამხდარ ხელებს, ითხოვენ დახმარებას; მათი ცოლ-შვილი სიკვდილის პირას ელიან უკანასკნელ იმედს, დახმარებას, და ვინ უნდა დაეხმაროს, თუ არა ის ქვეყანა, რომელიც მთელი მსოფლიოს მეექვსედ ნაწილზეა გადაჭიმული, და რომელსაც ფლობს მუშა და გლეხი. ასეთი ქვეყანაა სოციალისტურ საბჭოთა რესპუბლიკების კავშირი, რომლის ნაწილსაც ჩვენც შევადგენო.

და ჩვენ დავეხმარებით მათ,—სთქვა ვანომ, აღტაცებით.

— სიამოვნებით...

— მე ერთი კოდი პური შემომიწევია...

— მე ერთი ცხვარი...

— მე ერთი კოკა ღვინო...

— მე ამდენი...

— მე ამდენი...

— მე...

ისმოდა აქეთ-იქიდან, ტანჯულ რევოლუციონერებზე ამბის გაგებით გულ-აჩუყებულ გლეხებში.

— ხვალდანვე, ხვალდანვე შევუდგეთ დახმარების მოგროვებას; მე ერთი ღორი შემომიწევია.

ჩაერია მენახირე გიგლა.

— ყველა დაეთანხმა.

— ჩვენ უნდა ხელი შევუწყოთ, ყოველ მხრივ, იქაურ მუშებსა და გლეხებს, რომ შესძლონ აჯანყების დროშის აფრიალება, ჩვენს მსგავსად, და ტყვე

რევოლუციონერების განთავისუფლება, რომელთაც ჩვენი წვლილით ვეხმარებით; ჩვენი თანაგრძნობა მუდამ მათკენ იქნება, და შორს არაა ის დრო, როდესაც ფაფარაყრილი რევოლუცია იფეთქებს იქაც და დაამხოვს მშრომელი ხალხის ჯალათ მტარვალეებს; მუშები და გლეხები აიღებენ ძალა-უფლებას, ხელში, და მადლობის აკივლებით გვეტყვიან:

— ძვირფასო ძმებო და დებო! თქვენის დახმარებით შევსძელით სიცოცხლის შენარჩუნება და თავისუფლების მოპოვება, მიიღეთ ჩვენი სიყვარული და პატივისცემა!..

დაამთავრა ვანომ, რა ბულგარეთის, ჩინეთის, მაროკოს, ინდოეთის, ეგვიპტის და სხვა ქვეყნების საშინელი ამბები ასწერა და გადაუშალა ის სისხლიანი სურათები, რომლის თოკზე ჩამოკიდულ ფიგურებადაც მუშები და გლეხები არიან...

— გლეხობა სმენად იყო გადაქცეული, მათაც ახსოვდა თავიანთ თავზე იგივე სურათები ამ რამოდენიმე წლის წინად, და ეხლა თავისუფალნი, მიწით დაპურებულნი, ვენახ-ნაფუზრებით უზრუნველყოფილნი არ იმუშრებდნენ თავის ძმურ დახმარებას...

— აი ეს ვარიკა და მამალი ჩემგან იყოს.

მოსვლისათნავე წარმოსთქვა მოხუცმა, ქვრივმა სალომემ, რომელიც ამ ამბავს ისმენდა, და წასულიყო და მოეყვანა.

ამორჩეულ კაცს გადასცა.

— რა გეჩქარებოდა, სალომე?

შეეკითხა მიხა, სალომეს გულკეთილობით გახარებული.

— როგორ თუ რა მეჩქარება! ბევრი იტყვის ხოლმე და კი არ ასრულებს; ასეთი საქმე დაყოვნებას არ ითხოვს...

მიუგო მან.

ვანო გადაეხვია სიხარულით და გადაჭკოცნა:

— ყოჩაღ, დიდედო!

შეაქო მან.

— ფირუზ ბეჭდიან ცის თალზე ყბა დასიებული მთვარე ამოგორდა დისკო აკრული...

ახალგაზრდობას კალოზე ლბინი გაემართა...

მეფანდურე სანდრო შაირებით ართობდა ყველას...

ზაფხულის სანეტარო საღამო ზღაპრულ ჯილას ადგავდა სოფელს.

ს—ერ—ი.

ჩვენი საქმისათვის უზრუნველყავით 10 კაცი, რომელიც მოვა თავისი ნაბით ვინავე 100—რომელიც მხოლოდ „ირიცხება“ და არ იცის რისთვის, ან რატომ ჩაი თრეხს ის ამ ორგანიზაციაში.

გ. ზინოვიევი.

მ ე მ ტ ლ ე ჩ ი ნ - ბ რ

— თქვენ გახსოვთ, ძმებო მე რომ გადამასახლეს, ძველად, ციმბირში, რევოლუციაში მონაწილეობისათვის; ისიც გიოხარით, იქიდან რომ გავიქეცი ჩინეთში... მრავალ ქალაქებში წანწალის შემდეგ, მეზღვაურად დავდექი ერთ უცხოელთა გემზე, რომელიც ჩინეთის წყლებში დასცურავდა.. მე კარგად ვიცნობ ჩინეთის ხალხს, მის ისტორიას, მდებარეობას...

ეუბნებოდა ანდრო გლეხებს, ერთ საღამოს, სოფლის სამკითხველოში, როდესაც გლეხებისავე თხოვნით გაზეთები გადაუკითხა, გააცნო საერთაშორისო მდგომარეობა და ჩინეთის ამბავზე შეჩერდა. იგი რევოლუციის შემდეგ დაბრუნდა ტფილისში და ბინავდა, და სამსახურში შევიდა ამ ზაფხულს რა ერთი თვის შვებულება მიიღო მშობლიურ სოფელს მიაშურა...

ის ეხლაც ატარებდა, თუმცა უკვე ძველს, მაგრამ მაინც საყვარელ მეზღვაურის ხალათს, „მატროსკა“-ს.

გლეხები შემოეხვეოდნენ ხოლმე თავიანთ საყვარელ თანამემამულეს, ეკითხებოდნენ სხვა და სხვა ამბებზე, რჩევას, და სხვა, რაზედაც ის დაუზარელად ემუშაიფებოდა...

მან გააცნო მათ ჩინეთის ტერიტორია, თუ სად, მდებარეობს, მოკლე ისტორია იქაურ რევოლუციონურ მოძრაობის, უცხოელთა იქ ბატონობისა, ჩინელ მუშების და გლეხების მონობაზე, უუფლებობაზე, წამებაზე და მათ მრავალ რიცხვანობაზე.

— ჰე, პა-პა პა პა! ხუთას მილიონამდე არიანო?! წარღვნა არა ყოფილა იქა?!

გაიკვირა ტატომ და ტაში შემოჰკრა.

— მაშ იმიტოვინ ადგა ი კიტაი ხალხი?.. მაინც რა მინდაო?—ჩაერია სარწყავიდან დაბრუნებული, კაკო რომელსაც ბარი ისევ ხელში ეჭირა.

ანდრომ აუხსნა...

— მერე და ი ვერანები, იმოდელანი ყოფილან, ვერ მიესევინ კალთასავით თავიანთ მტრებსა, და ვერ გაჟლიტავენ, ან ვერ გარეკავენ თავიანთ ქვეყნიდან?!

წარმოსთქვა წითელ არმიაში ნამყოფმა სოსომ და მუშტი შეიქნია ზუქარით.

ანდრომ აუხსნა, რომ სწორედ იმიტომ აღსდგენ, ეხლა, ჩინელები.

— ჰაი, დედასა! ჩვენ უნდა ვიყოთ იქა, რომ სულ ბღღვირი ავადინოთ იმ მტარვალებს!

არ ისვენებდა სოსო, რომელსაც გული სტკიოდა, ამ შორეულ თანამოძმე ჩინელ ხალხზე..

ჩინეთი იღვიძებს და ინგლისელები, იაპონელები და სხვა იმპერიალისტური ქვეყნების იქ მდგომი ჯარები-კი მათ სამუდამოდ აძინებენ ტყვეებით. თუ რამდენად უაღაპიანოდ ეპყრობიან მათ, ისინი, მე

აქ გადგიშლით ერთ სურათს, რომელიც ჩემი თვალთ ვნახე; ეს იყო ჩემს მეზღვაურობის დროს, ჩინეთის საზღვაო, კარგა მოზრდილ, ლამაზ ქალაქ შანჰაიში, სადაც ეხლანდელი აჯანყება დაიწყო...

თქვენ ხომ გაგიგიათ ჩვენში რომ ბატონ-ყმობა ყოფილა, როდესაც თავადები ყმებს შეაბამდნენ ურემში, გუთანში, კევრში და ისე აძრობდნენ სულს, წამებით...

— როგორ არა, პაპაჩემი იტყოდა ხოლმე...

მიუგო მოხუცმა პავლიამ.

— ჰო, და, იმაზე უარესად ეპყრობიან უცხოელეები და თვით ჩინეთის მანდარინები, მდიდარი, ხალხი, იქაურ გლეხებს და მუშებს.. იქ ურემებში და ეტლებში ადამიანებია შებმულნი, რომელიც ძველთაგანვე თაობიდან-თაობაზე გადმოსულა და ეხლა თავისუფალ ხელობადაა გადაქცეული. ყოველ ქუჩაზე ბლომათა დგანან ისინი; მიხვალ, ჩაჯდები და რალაც რამოდენიმე კაპიკათ მთელ დღეს გატარებს, ისე დარბის როგორც კარგი ცხენი, პირუტყვი...

— ჰო, და რალაცა უნდა გეთქვა, ანდრო, შანჰაიშიო...

მოაგონა სოსომ.

— და, ეხლა მე რასაც გეტყვით ეს ყოველდღიური მოვლენაა იქ, ეს წვეთია იმ ზღვაში, რომელსაც ეწოდება ჩინელ მშრომელთა ტანჯვა...

შანჰაის ნავთსაყუდელში ერთ კვირას შეჩერდა ჩვენი გემი; რამდენიმე ამხანაგ მეზღვაურთან ერთად მეც ჩავედი ქალაქში, რალაცის სასყიდლად; შემთხვევით ავცდი მათ.. მივდივარ ქუჩაზე; საშინელი სიციხეა... ერთი ქუჩის კუთხეში წავაწყდი შემდეგ სურათს: ერთი მოხუცი ჩინელი დაჩოქილა და ცრემლმორეული რალაცას ეხვეწება, ვილაც უცხოელს; ის კი შოლტით უსიებს ცხვირ-პირს.. სისხლი სდის საცოდავს.. შემბრაღე არავინაა... გული მეტკინა და შევეკითხე:

— მისტერ, რატომ სცემთ მოხუცს, რა დაგიზავათ?

— ეგ თქვენი საქმე არაა! მაშ როგორა გნებავთ, რომ მოვექცე ძაღლებს?!

მომიგო მან, ამაყად, ზიზლით გადმომხედა, სათვალეები გაისწორა და გაუდგა გზას, არხინად, თითქოს აქ არაფერიყო...

ავლელდი. მზად ვიყავ ვცემოდი და ერთი კარგა მეზურთავებინა, რომლისთვისაც ალბად ათიოდ წლის ციხეს მომაკრავდნენ, მაგრამ ამ დროს საიდგანლაც გამოჩნდნენ ჩემი ამხანაგებიც და შემაჩერეს...

ძლივს ავაყენეთ საცოდავი მოხუცი, ნაცემი, და-სისხლიანებული; ძალზე იყო შეშინებული; მას ჩვენიც კი ეშინოდა, როგორც უცხოელების, მაგრამ დავამშვიდეთ, გამოვკითხეთ, თუ რაში იყო საქმე.

— მე ჩინ-ბო მქვიან, მეეტლე ჩინ-ბო, საწყალი..

სთქვა მისუსტებული ხმით და ხელი გაიშვირა იქვე მდგარ პატარა ორთვალა ეტლზე.

— რაღა გცემდა?

— რამდენიმე სულისაგან შემდგარ ოჯახს ვინახავ... დღეს ერთი კაპიკიც არ შემიტანია... შიმშილისაგან მეხოცებიან... მაგან მთელი დღე დამაბან და, თითქმის ნახევარი ქალაქი შემოვატარე და ეზლა რომ გადმოვიდა ჩემი გასამჯელო ვსთხოვე; მან კი, როგორც თქვენცა ნახეთ აი ეს დღე დამაყენა... შოლტი მირტყა, თმით მათრია...

ამბობდა ის, ქვითინით,

იქაური მამაკაცები გრძელ ნაწნავ თმებს ატარებენ.

— რა, ქალაქნები ხომ არ არიან, რომ გრძელ თმებს ატარებენ?

ჩაერია, ღიმილით, მეფანდურე ვასუა.

— არა, მაგრამ, აღათია მათი, უხსოვარ დროიდან მომჩინარეობს, თუმცა ამბობენ, რომ მას შემდეგ გაუშვეს თმები, ნიჟნად გლოვისა, როდესაც მანჯურის დინასტიამ, სამეფო გვარეულობამ დაიპყრო ჩინეთის ტახტიო...

ჩინ ბოს შევუგროვეთ ერთმანეთში რამოდენიმე გროში, მაგრამ არ იღებდა:

— თქვენი ისედაც მაღლობელი ვარ, რომ იმ ჯალათისაგან დამიხსენით

ამბობდა ის...

ძალად მივეციო...

ჩავევიარდა ფეხთქვეშ, დაგვიწყო მუხლებზე კოცნა, მაგრამ ამისი ნება არ მივეციო...

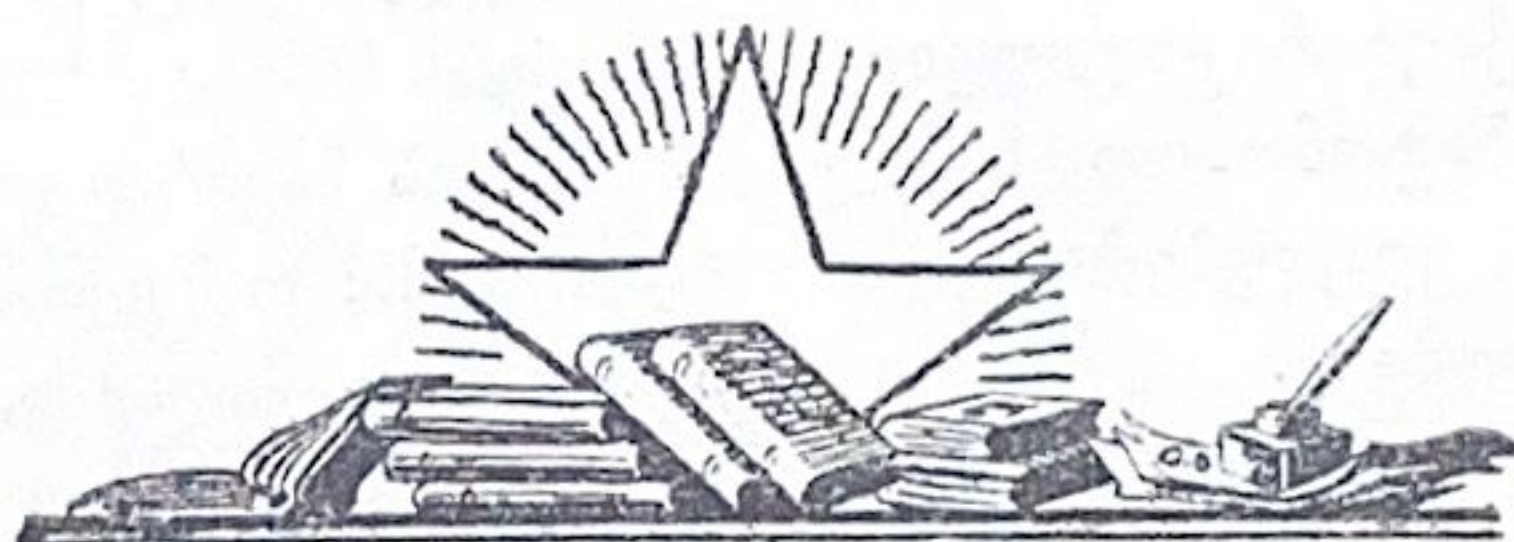
მთელი ქვეყნის მშრომელთა თანაგრძნობა მათქენა; ჩვენი რესპუბლიკების კავშირის მუშებმა და გლეხებმა ხომ დიდძალი შეწირულება გაუგზავნა მათ: აი „რემედას“ რომ ეძახიან, იმის საშუალებით, ეს რემედას-ი ხომ უცხოეთის ციხეებში ტანჯულ რევოლუციონერთა დამხმარე საზოგადოებაა, რომ ლის უჯრედი ჩვენს სოფელშიცაა...

განაგრძობდა ანდრო.

გლეხებზე ისე იმოქმედა ანდროს ნაამბმა, რომ ყველა მზად იყო დაეხად...

სოფელი ემზადებოდა შორეულ ჩინეთისათვის ხელის გაწვდას...

სეზმან ერთაწმინდელი.

რემედას-ი წარმოადგენს პრაქტიკულ ინტერნაციონალიზმისა და ლენინიზმის ნაწილს.

გ. ზინოვიევი.

რაც უფრო მეტია პროლეტარულ რევოლუციონერების რიცხვი ციხეებში, მით ადრე დაინერგება ამ ციხეების ჩინის კედლები. რაც უფრო ბევრი რევოლუციონერი ეუბლება კავშირს ციხეებში მოქცეული, მით უფრო მეტი იქნება კომუნისტების რიცხვი, როდესაც დაინერგება ეს ციხე-სიმაგრეები.

გ. ზინოვიევი.

ბურჟუაზიულ სახელმწიფოებში

ბ უ ლ გ ა რ ე თ ი

ამხ. ფრიდმანის, კოევის და ზაგორსკის დასჯა
(დამსწრე კორესპონდენტისაგან)

დასჯის წინ.

დილის სრულ 6 საათზე ციხეში აღვიძებენ პატიმრებს, რომელთაც უკვე სასჯელი გადაწყვეტილი აქვთ. კომენდანტი თავისი მზღებლობით შედის ამხ. ფრიდმანის კარცერში, რომელსაც უცხადებენ, რომ რვა საათზე განაჩენი სისრულეში იქნება მოყვანილი ამხ. ფრიდმანი დინჯათ და დამშვიდებით ისმენს განცხადებას. ითხოვს ჭიქა ყავას, გაშმაგებით სწევს პაპიროს. შემდეგ ჩვეულებრივად ამბობს:

ამხ. დობროჯანუ. (შიმშილობს ციხეში)

—მე არ მოველოდი ჯალათებისაგან შეწყნარებასა და შებრალებას. მე დარწმუნებული ვიყავი, რომ მაწამებდნენ მე მზათა ვარ მთელი ჩემის არსებით, აღფრთოვანებით შევეწყნარო ჩემს იდეას. მაკვირვებს მხოლოდ, რათ ვერ შეიწყნარეს ჩემი თხოვნა. მე ვითხოვდი დახვრეტას და არა ჩამოხრჩობას. ამ წუთში მე უღრდეს ზიზღსა და სიძულვილს ვგრძნობ ჩვენი მტრებისადმი. დღემდის ჩამოხრჩობილ და დახვრეტილ ამხანაგების საშინელი წამებით ისინი ველარ გრძნობდნენ კმაყოფილებას, მე მათ მივანიჭებ ამას. მე მზათა ვარ საამისოდ.

დასასჯელად განმზადებული ამხ. ზაგორსკი და კოევი ხვდებიან ერთიმეორეს მიბნედილი და მოთენთილი გრძნობებით. ისინი უკვე ქანც გამოლულნი არიან დასჯის წუთის საშინელი მოლანდებით.

გამოთხოვება.

მისჯილ პატიმრთა ნათესავ-მეგობრები ორი დღით ადრე დაიბარეს, პატიმართან გამოსასაღმებლად. დაბარებულებს უბრძანეს არ გაემხილათ დასჯის დღე ხელისუფლება მკაცრი ზომებით ემუ-

ქრეოდა ამ ბრძანების დამრღვევს. მოვიდნენ—ფრიდმანის დედა, შვილი და ცოლი. ეთხოვებიან თვალცრემლიანი დედა და ცოლი საყვარელ აღამიანს ეთხოვებიან ბავშებიც თავიანთ ძვირფას მამას... ისინი ცახცახებენ... მათი გაფითრებული ტუჩები ვერაფერს ამბობენ... ჩუმი ქვითინით და ცრემლით ეხვევიან უკანასკნელად საყვარელ მამას, რომლისთვის განმზადებულია სახრჩობელა... ეთხოვებიან ჭირისუფლებიც საუკუნოთ ამხ. ფრიდმანს...

სასჯელის აღვილას.

8 საათზე და 20 წუთზე მისჯილები უკვე მოიყვანეს დანიშნულ ადგილას. სახრჩობელებიდან 30—40 მეტრის სიშორეზე შეაჩერეს საბარგო ავტომობილები, ყველანი სახრჩობელასკენ მიდიან. გამომძიებლის განკარგულებით ჩერდება ამხ. კოევი მარჯვნივ სდგას ამხ. ფრიდმანი მარცხნივ კი ამხ. ზაგორსკი. ყოველი მათგანი დაყენებულია თავისი სახრჩობელასკენ სურგ-შექცევით. იწყება განაჩენის კითხვა, რომელიც გრძელდება დაახლოებით ნახევარი საათი, წამების ადგილას ორი ვერსის მანძილზე გარს არტყია ურიცხვი ხალხი. აქ არიან როგორც ბულგარელი, ისე უცხოელი ფოტოგრაფები, კინოაპარატები, კორესპონდენტები, მხატვრები და სხვ. ისინი სდგანან სახრჩობელადან 10 მეტრის სიშორეზე. მისჯილები უსმენენ განაჩენს. ისინი იხედებიან შორს სივრცეში... უყურებენ დამსწრე ხალხს... ამაყად და დინჯად...

ჯალათების მოვალეობას ასრულებს ორი ახალგაზრდა... ერთი მათგანი შვილია ძველი და განთქმული ბულგარელი ჯალათისა, რომელიც ავადმყოფობის გამო ვერ გამოვიდა თავისი „მოვალეობის“ ასასრულებლად. ბულგარეთის ბურჟუაზიის „საქმიანობა“ იქამდისაც მივიდა, რომ ამ დარგშიაც წრთვნიდა ანვითარებს ახალ თაობას. ის ამზადებს ისეთ მოდემას რომელიც გაცილებით უფრო სასტიკი და შეუბრალებელი იქნება მუშათა კლასისადმი, ვ-ნემ თითონ იყო და არის. მეორე ჯალათს კი ემჩნევა რომ უფრო გაწრთვნილი და გამოქნილია ამ ფრიად „საპატიო საქმეში“... ის შინჯავს სახრჩობელების ქვეშ დადგმულ სკამებს, ბაწრებს და სხვ.. ეს უკანასკნელი ერთ ერთი საუკეთესო ჯალათთაგანია, რომელიც ყველაზე უფრო სინდისიერად და ერთგულად ასრულებს თავის სამსახურს. ამას არ მალვს

არც ბურჟუაზიული პრესაც. ფოტოგრაფები იღებენ სურათებს, კორესპონდენტები აგროვებენ ცნობებს. ჩვენ გვაძლევენ 15 მან. თითოეულ ჩამოხრჩობილიდან.

ამბობენ ჯალათები, — მაგრამ ეს ფული იმდენად არ გვაინტერესებს, რამდენად ტანისამოსები და სახრჩობელიდან ჩამოხსნილი ბაწრები, რომელიც ჩვენ გვეკუთვნის ტრადიციის ძალით, ჩვენ ბაწრებიდან უფრო მეტს მოვიგებთ, — ამბობენ ისინი. ვინიცობაა ბაწარმა ვერ გასჭრა და ვერ ჩამოახრჩო ადამიანი, ჯალათებს თან აქვთ ყოველთვის მეტად მჭრელი დანა, ან სამართებელი...

მისჯილთა უკანასკნელი სურვილი.

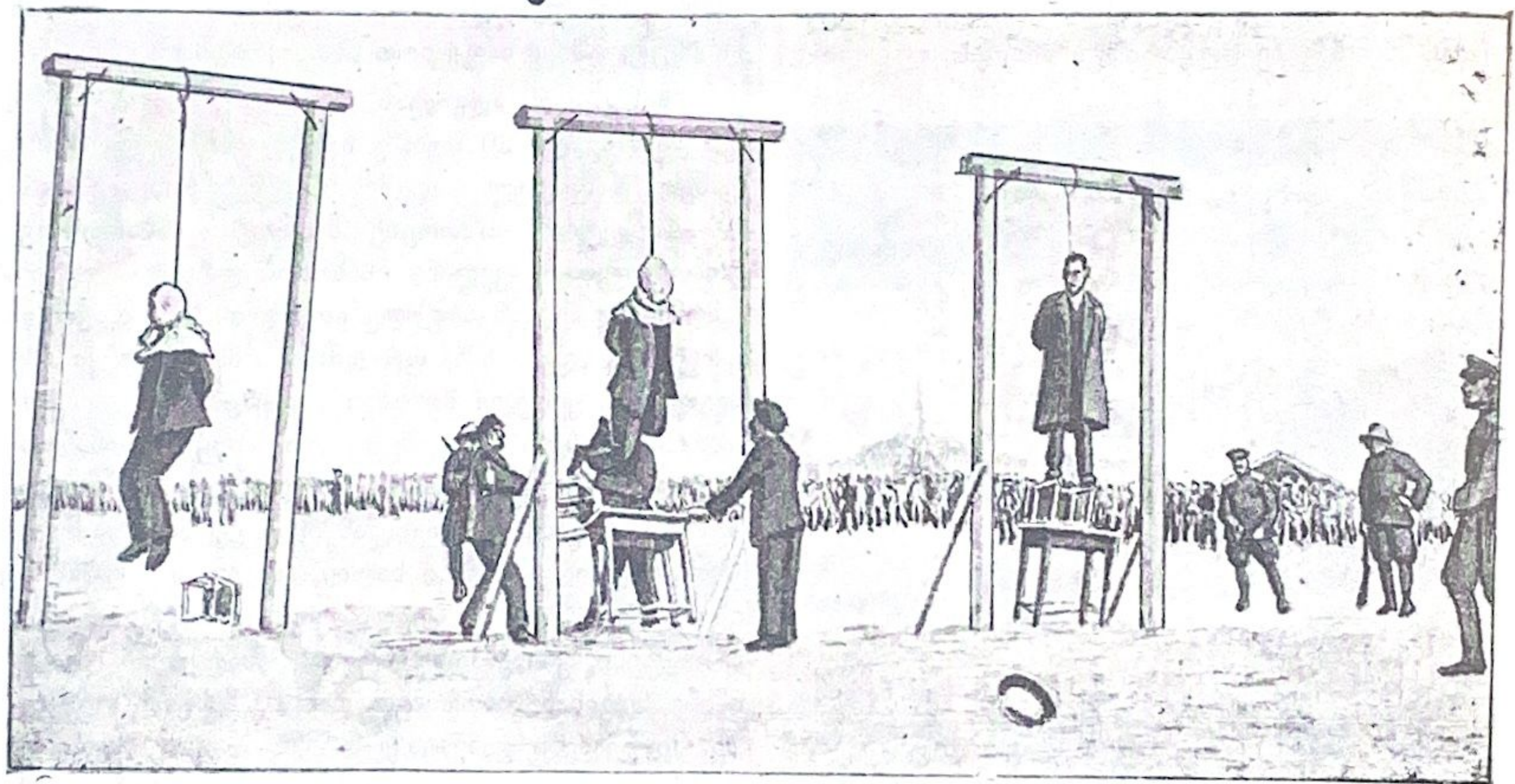
განაჩენის წაკითხვის შემდეგ პროკურორი ეკითხება მისჯილებს, — სურთ თუ არა ილაპარაკონ

უკანასკნელად... აქვთ თუ არა რაიმე განცხადება — მე ჯიბეში მაქვს 14 მანეთ, — ამბობს ამხ. ფრიდმანი, მე ეს ფული შევინახე ჩემი ჯალათებისათვის გადასაცემად. გთხოვთ მიიღოთ.

პროკურორი იღებს ჯიბიდან ფულს და აძლევს ერთ ერთ ჯალათს.

— მე ტაძრის აფეთქებაში მონაწილეობა არ მიმიღია, — ამბობს ამხ. ფრიდმანი, რის გამო ბრალდებას უარყოფ; ვიღებდი მხურვალე მონაწილეობას კომუნისტურ პარტიის მუშაობაში, ამისათვის არც არავითარ სასჯელს შეუშინდები.

ამხ. კოვეგი სთხოვს ხელისუფლებას მიუშვან მასთან ნათესავ-მეგობრები. რაზედაც მან „დაგვიანების“ გამო უარი მიიღო. ის ჯალათებს ანიშნებს, რომ მას ჯიბეში წერილი აქვს, ძმისთვის გადასაცემი წერილი ამოუღეს ჯიბიდან.

ჩამოხრჩობილი ამხანაგები: ზაგორსკი, ფრიდმანი და კოვეგი

ამხ. ზაგორსკი ზიზლით იხედება, აქ პროკურორის არც ერთ შეკითხვაზე პასუხს არ იძლევა.

შემდეგ მოდიან მღვდლები. მღვდელი პირველად მიდის ფრიდმანთან, რომელმაც მას რაღაც ყურში წასჩურჩულა მღვდელი განზე გაიქცევა და ყველას გასაგონად ხმამაღლა იძახის: „ფრიდმანს არ სურს აღსარება“ ბოლოს შედის პროკურორი:

— ნება მომეცით რეც დაგემშვიდობოთ, გისურვებთ საიქიოს მაინც წყნარი და უკეთესი იყოს, — ამბობს ხელისუფლების ყურმოჭრილი მონა, ერთგული მსახური და ყოველთვის „დინჯი“ პროკურორი.

დასჯა.

მისჯილებს აყენებენ სახრჩობელას ბოძებთან.

პირველად მაგიდაზე ადის ამხ. ზაგორსკი. მას უკან მიყვება და ჯალათის დახმარებით ადის ამხ. კოვეგი. შინჯავენ ბაწარს, მაგრამ ის ძლიერ მოკლეა მისჯილებს მხოლოდ ცხვირამდე უწევს მისი სიგრძე, ჯალათი მაგიდაზე სკამს შეადგამს, ზედ შეაყენებს ქალარით მოსულ ამხ. ფრიდმანს, ეხლა ბაწარი უკვე ყელამდის უწევს.

— უკანასკნელად ვცხადებ ყველას გასაგონად, რომ აფეთქებაში მე მონაწილეობა არ მიმიღია. მე არა ვარ დამნაშავე, — ამბობს ამხ. კოვეგი.

გვერდით მეორე სახრჩობელას ბოძთან მაგიდაზე მდგომი ამხ. ზაგორსკი უძახის კოვეს:

მშვიდობით ამხ, კოვეგი!..

მაგრამ უკანასკნელს ეს სიტყვები გაუგონია, რადგანაც ჯალათებმა წამსვე მას ფეხზე თავზე ტომა.

რა წამოაფარეს. ჯალათი სწრაფად ჩამოხტა მაღლიდან, ჰკრა ფეხი მაგუდას და სკამს, რომელზედაც იყო შემდკარი ამხ. კოევი. უკანასკნელი ორივე ხელით და ფეხით ჩასკიდებოდა ჯალათს, მაგრამ მან თავი ვერ დააღწია სახრჩობელას ბაწარს რომელიც მუხრუჭვით უჭერდა მას კისერზე...

კოევი უკვე აღარ იყო, ის ეკიდა ბოძზე სულთმობრძე, ხროტინებდა... გვამი ძლიერ დაგრძელდა და დაიწყო ნელი რხევა... დამსწრენი სიბრაღულმა გაიტაცა. რამდენიმე წუთის შემდეგ გაისმა საერთო გმინვა.

ორიოდე წუთის შემდეგ ასევე აწამეს ამხ. ზოგარსკი. ამხ. ფრიდმანი, რომელიც გვერდით მაგიდაზე იდგა უყურებდა ამ სურათს. როდესაც მოვიდა ჯალათი მან თითონ გაუწოდა კისერი ბაწარს.

— ყმაწვილო, — ეუბნება ის ჯალათს, იმ ფულიდან, რომელიც მე გადმოგეცით თქვენც გერგებათ ნაწილი, ეცადეთ კარგად ჩამომხრჩოთ.

შემდეგ მან გადააფურთხა პროკურორის მხარზე და ძლიერის ხმით დაიყვირა, —

ძირს... გაუმარჯოო...

ამის შემდეგ რაც სთქვა ამხ. ფრიდმანმა არავინ არ იცის, „პატივცემულ“ ცენზორების წყალობით.

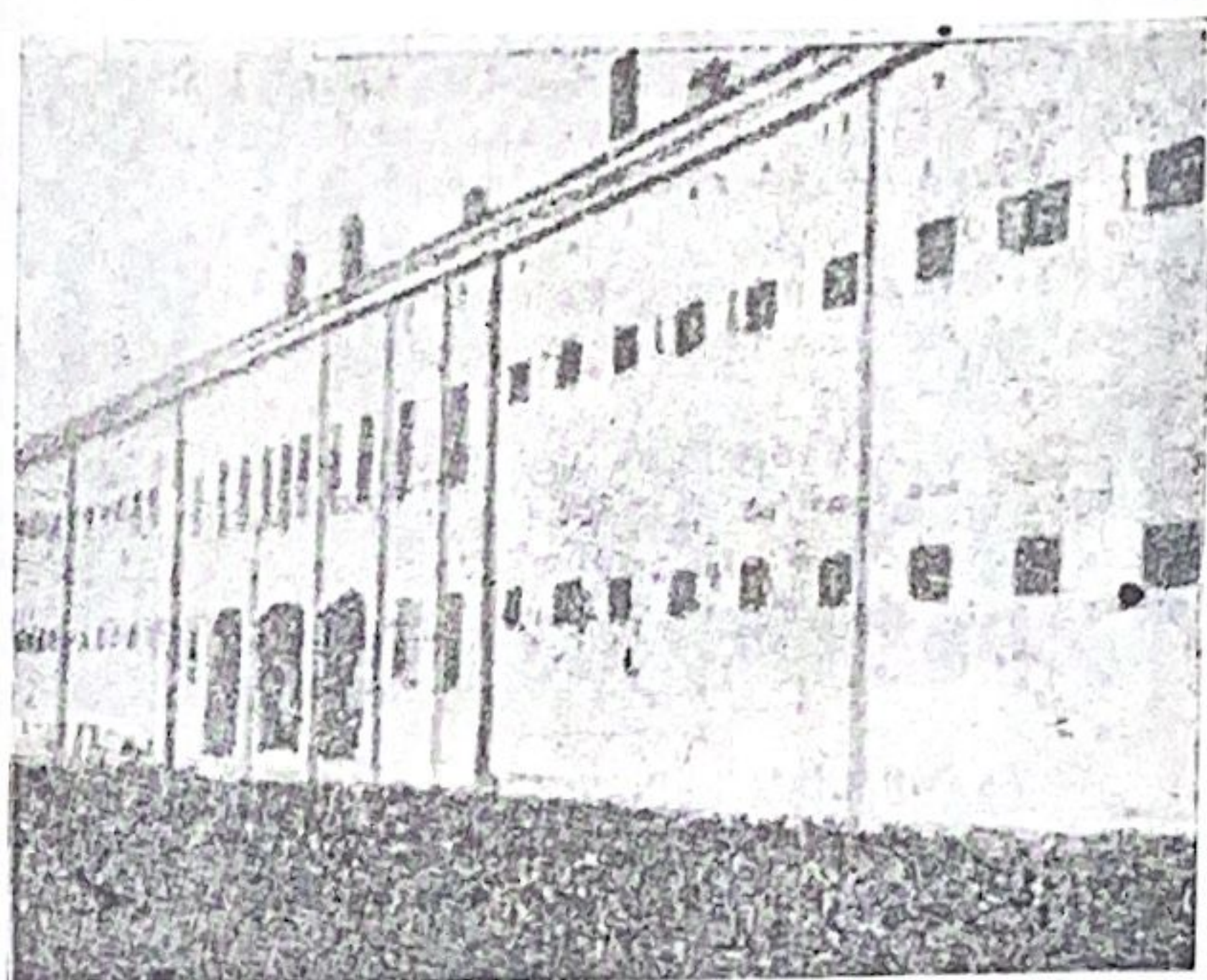
მას თავზე ტომარა წამოაცვეს და ხუთ წუთში ბაწრით ეკიდა ჩამომხრჩვალ, რომელსაც ჩუმი ნიავი ნელ ნელა არხევდა.

რამოდენიმე წუთში დამრთავდა ამ სამი ადამიანის წამება.

აი, რამოდენიმე საშინელი წუთები, რომლებმაც აღბეჭდეს კიდეც უფრო მეტი სისხლიანი ფურცლები ბულგარეთის ბურჟუაზიის საშინელებათა ისტორიაში: ამ წუთებს ვერასოდეს ვერ დაივიწყებს ბულგარეთის მუშათა კლასი. ბულგარეთის მშრომელი მასსა გულში შეინახავს პროფესორებისა, გენერლებისა, ხელისუფლების ერთგულ ლაქიებისა და ბურჟუაზიულ ვიგანდარების ამ „საქმიანობას“. ის ყოველთვის შეეცდება გადასცეს თაობათა უთვალავ წყებებს ამ სისხლიან დღეების საშინელი და მწარე სურათები, რომ მომავალმა თაობამ მეტის სიმტკიცით შეებრძოლოს მჩაგვრელთა აღვირახ ნილობას. ამბობენ, ბულგარეთის სოციალ-დემოკრატიულ პარტიის ერთ ერთ თვალსაჩინო ბელადს პასტუხოვს თითქოს საპატიო ღდგილი ჰქონდა დაჭერილი დასჯის მოედანზე.

ცხედრები ეკიდა თითქმის ნახევარი საათის განმავლობაში, რის შემდეგ ექიმმა „შეამოწმეს“ მათი სიკვდილი. პროკურორის ბრძანებით ჩამოხსნეს გვამები. ჯალათებმა ჩამოსჭრეს ბაწრები და სახელდახელოდ გაკეთებულ კუბოებში ჩააწყვეს მკვდრები. საბარგო ავტომობილით ჯარის ნაწილს თანხლებით წაიღეს სასაფლაოზე კუბოები, სადაც ისინი ისე დამარხეს, რომ საფლავზე არ არის არავითარი ნიშანი.

წამებულ ამხანაგების ხსოვნა მუდამ იცოცხლებს როგორც ბულგარეთის მშრომელთა, ისე მთელი მსოფლიოს მუშათა კლასის გულში. ამ საშინელი მსხვერპლით ბულგარეთის ბურჟუაზიამ ერთხელ კიდეც დაამტკიცა საქვეყნოდ, რომ მისი შულის ძიება სასტიკია იმ მუშათა კლასის მიმართ, რომელიც იბრძვის და მოითხოვს ბურჟუაზიის ბატონობის მძიმე უღლისაგან განთავისუფლებას.

ციხე პოზაროვეცკში (სამხრეთ სლავია)

კომენდანტის ბრძანებით მოხსნეს სახრჩობელები და გადაიტანეს II სამილიციო უბანში შესანახად.

ქალბატონები და საღისეები

სახრჩობელიდან ჩამოხსნილ ბაწრებს აურაცხელი მუშტრები გაუჩნდნენ. ბურჟუების ქალბატონები მივარდნენ ჯალათებს და დიდძალი ფული შეიძინეს ბაწრის ნაქრები.*) ერთმა ჯალათმა კოევის ქუდით შემოწირულებათა შეგროვება დაიწყო.

ხალხი ჩქარა დაიფანტა. დასჯის ადგილზე დარჩნენ მუშები და გლეხები. ჯაშუშები იდგნენ „თავიანთ სადარაჯოზე“. მრავალი შეიპყრეს სულიერ მღელვარების ნიადაგზე.

კ. მ.

*) სახრჩობელიდან ჩამოხსნილ ბაწრებს „დიდი მნიშვნელობა“ აქვს ბურჟუაზიისათვის. ბურჟუაზიული ცრუმორწმუნობის მიხედვით, ვინც ასეთ ბაწარს შეიძენს, ბედნიერი და მდიდარი იქნება მთელ თავის სიცოცხლეში. ამ უბრალოდ ფაქტშია აშკარად მოსჩანს ბურჟუაზიის მხეცური შეხედულება: სხვისი საკუთარ ბედნიერებისაკენ.

რ ე დ.

ესპანეთის წიხეაგზი.

ესპანეთში ფაშისტების ტერორი ისევ თარეშობს. ესპანეთის ციხეები სავსეა რევოლუციონური მუშებითა და გლეხებით, საკმარისია არა თუ იყო კომპარტიის წევრი, არამედ გქონდეს უბრალო პატივისცემა და თანაგრძნობა მისდამი, რომ ციხეში გიკრან თავი.

პატიმრებს სამუშაოზე მიერეკებიან

ამხ. მარენის, არლანდის, პერეცის, ზოლისა და სხვ. ესპანეთის მუშათა კლასის მოძრაობის თვალსაჩინო წევრების დაპატიმრების შემდეგ უკანასკნელ ხანებამდის გრძელდება მასიური დაპატიმრებანი. უკანასკნელად მიღებული ცნობს თანახმად ფაშისტური ოხრანკის მიერ დაპატიმრებულია მუშათა გაზეთ „ლიუტა სოციალი“-ს რედაქტორი ამხ. ლოპისი. საფრანგეთის საზღვრებთან შეიპყრეს ესპანეთის მუშათა მოძრაობის ბეოადები ამხ. ტალენი და ალვარესი. ესპანეთის ერთ ერთ მსხვილ სატყეო საწარმოში—ოვიენდოში ბოლო ხანებში ადგილი ქონდა მასიურ დატუსაღებას სხვებთან ერთად დაპატიმრებულია ესპანეთის მუშათა მოძრაობის ერთ-ერთი მეთაურთაგანი ამხ. იზიდორ პსებედო, რომელიც მიემხრო კომუნისტურ პარტიას.

ქ. სადრიდში დაატუსაღეს მუშები, რომლებიც კითხულობდნენ, საფრანგეთის კომპარტიის ორგანოს, გაზეთ „იუმანიტეს“. დევნას განიცდიან აგრეთვე პროფესიონალურ ორგანიზაციების აქტიური წევრებიც. კომუნისტური პრესა ნახევრად ქერ ქვეშ არის მოქცეული.

ჩეხო-სლოვაკია

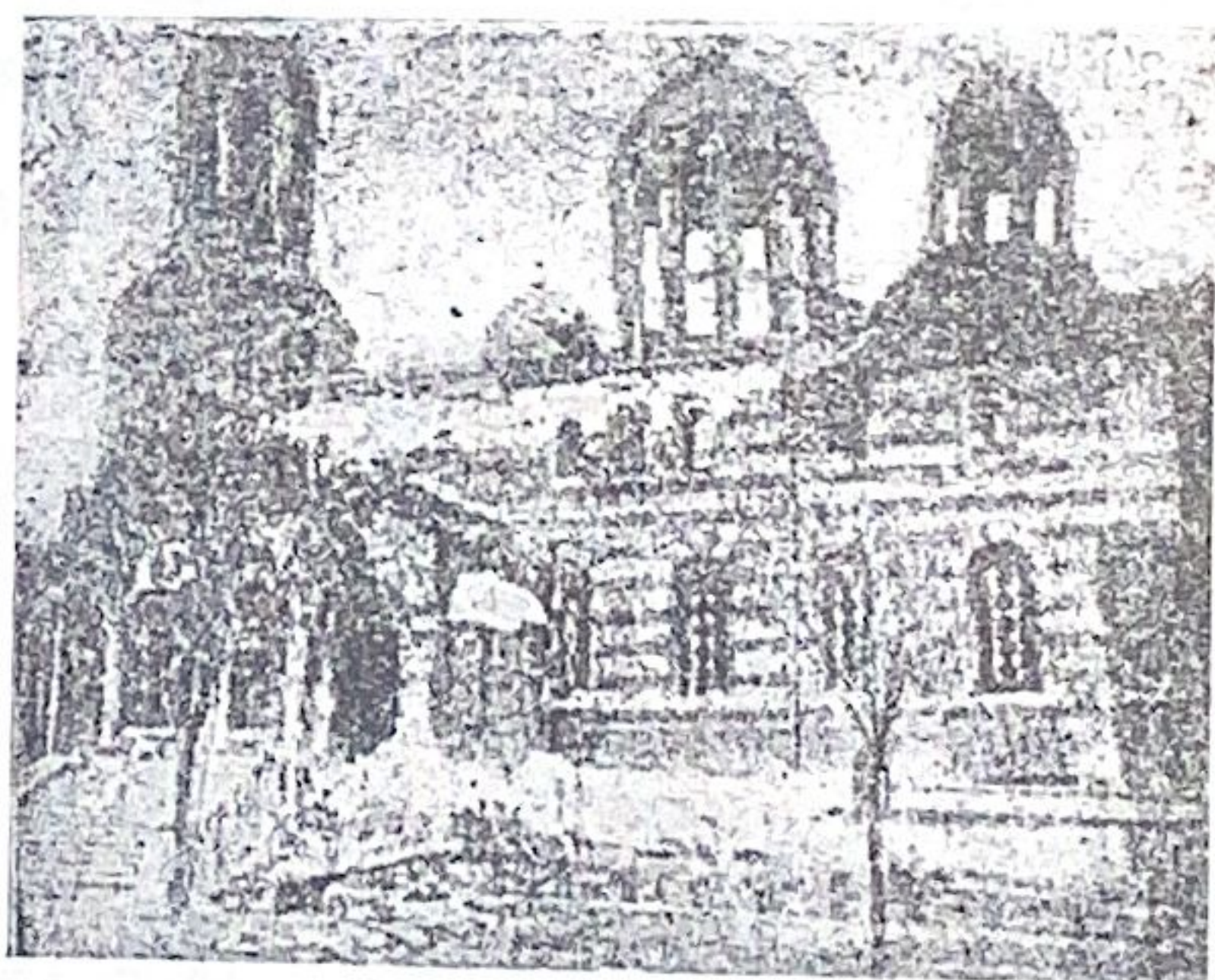
მსოფლიოში დღემდე არსებულ „დემოკრატიულ სამოთხეთა“ შორის, ჩეხო-სლოვაკია წარმოადგენს ერთ ერთ თვალსაჩინო და უურო დემოკრატიულ რესპუბლიკას—ასე გაჰკვირვან და საქვეყნოდ ამტკიცებენ ბენეშა და სხვ. ჩეხო სლოვაკიის სოციალ-დემოკრატიული პარტიის ბეოადები.

თუ რას გულისხმობს მათი „დემოკრატიზმი“ ამას ამტკიცებს ჩვენს მიერ ქვემოთ მოყვანილი ფაქტები,

ოსტრაუ-კარვიეს რაიონში, ქიმიურ და ლითონის დამმუშავებელ ქარხნების მუშების გაფიცვის გამო, პროფინტერნის საგუბერნიო კომიტეტმა ამა წლის 4 აპრილისათვის, გაფიცვის მთავარ ადგილებში დანიშნა კრებები. ოსტრაუში შეიკრიბა 20.000 მეტი მუშა, სადაც გამოჩნდა შეიარაღებული ჟანდარმერია, რომლის უფროსმა გაფიცულების კრებას მოწყობის ნება არ მისცა.

მუშების პროტესტს ჟანდარმერიამ იარაღით უპასუხა, რასაც შედეგად მოყვა მრავალი ათეული დაჭრილები, რომელთა შორის იყვნენ ბავშვები, ქალები და პარლამენტის კომუნისტური ფრაქციის დეპუტატები, ამხ. გატი და კუტნი.

იმავე დღეს გაფიცული მუშები ოსტრაუში ლაშობდნენ კრების მოწყობას. ჟანდარმერია აქაც გამოჩნდა თავისი „ძლევამოსილებით“ და გაფანტა კრებაზე მოსული მუშები. სწორეთ იმ დროს, როდესაც პარლამენტის კომუნისტური ფრაქციის დეპუტატი ამხ. ტეშკა ტელეგრაფის საშუალებით სცდილობდა კრებისათვის ნებართვის აღებას, ჟანდარმერია გაშმაგებით მიერეკებოდა გაფიცულ მუშებს. მრავალ

სოფიის ტაძარი—აფეთქებული ჯოჯოხეთური მანქანებით.

დაჭრილთა შორის მოკლულ იქნა ორი მუშა: ხერზიკი და ვალვიცი, და 3 თვის ჩვილი ბავში. ხუთი მუშა კი მძიმედ დაიჭრა, ერთი მათგანი მარია პეტროვა უკვე გარდაიცვალა.

იმ მიზნით, რომ ჟანდარმერიის მსხვერპლთა დაკრძალვაში მუშებს მონაწილეობა არ მიეღო, ხელისუფლებამ დაკრძალვა ერთი დღით დააგვიანა.

ბურჟუაზიული დემოკრატიის „თანასწორუფლებიანობა“ ხასიათდება იმით, რომ მუშების ცოლები და ბავშვები „სარგებლობენ“ ისეთივე „უფლებებით“, როგორც თვით მუშები. ამას ამტკიცებს ის გარემოება, რომ პორეშბას მაღაროებში გაფიცულ მუშების ცოლები შეიპყრეს მხოლოდ იმისათვის, რომ მათ გაფიცულ მუშების მაგივრად მომუშავეებს ჯამუშები და შრიეკებებები უწოდეს.

6 აპრილს ჩეხო-სლოვაკიის კომუნისტური პარტიის ხელმძღვანელებმა ბრატისლავში მოიწვიეს მუშათა მიტინგი. როდესაც ორატორმა ლაპარაკი დაიწყო ოსტრავაში და ორლავაში გაფიცულ მუშების შესახებ. ჟანდარმერიამ მიიღო მეტად სასტიკი ზომები. პოლიციის ერთ-ერთმა აგენტმა მიტინგი დაშლილად გამოაცხადა, დააპატიმრა რამდენიმე კაცი.

კომუნისტების კრებებზე ჩვეულებრივად ესწრებიან პოლისმენები და პოლიციის მოხელეები, რომელთაც მინიჭებული აქვთ კრების დაშლისა და მოწინააღმდეგეთა დაპატიმრების უფლება, როგორც ამას ადგილი ქონდა 21 აპრილს პრეშოვეში. ამ კრებაზე შეიპყრეს 5 ამხანაგი, რომლებიც კრების დაშლისას გაიძახოდნენ: „გაუმარჯოს საბჭოთა სოციალისტურ რესპუბლიკების უდიდეს კავშირს“-ო.

2 აპრილს კოშიცეში, ამხ. ფრიდს „ბელაკუნის წერილის“ გამო, მიუსაჯეს 2 წ. ციხე. ამხ. ფრიდმა სრულიად საპართლიანად დაიმსახურა მიღებული სასჯელი, თუ არა, „ბელაკუნის ყალბი წერილის“ გამო, იმისათვის მაინც, რომ მან ჩეხო-სლოვაკიის დემოკრატიულ სასამართლოს წინაშე თამამად განაცხადა: მე ვამაყობ იმით, რომ ვარ ერთ-ერთი აქტიური წევრი კომუნისტური ინტერნაციონალისა და ჩეხო-სლოვაკიის კომუნისტური პარტიისა, რომელიც ამაყობს აგრეთვე იმით, რომ

ის არის სახელმწიფო წითელი არმიის მეხუთე დივიზიის შეფი.

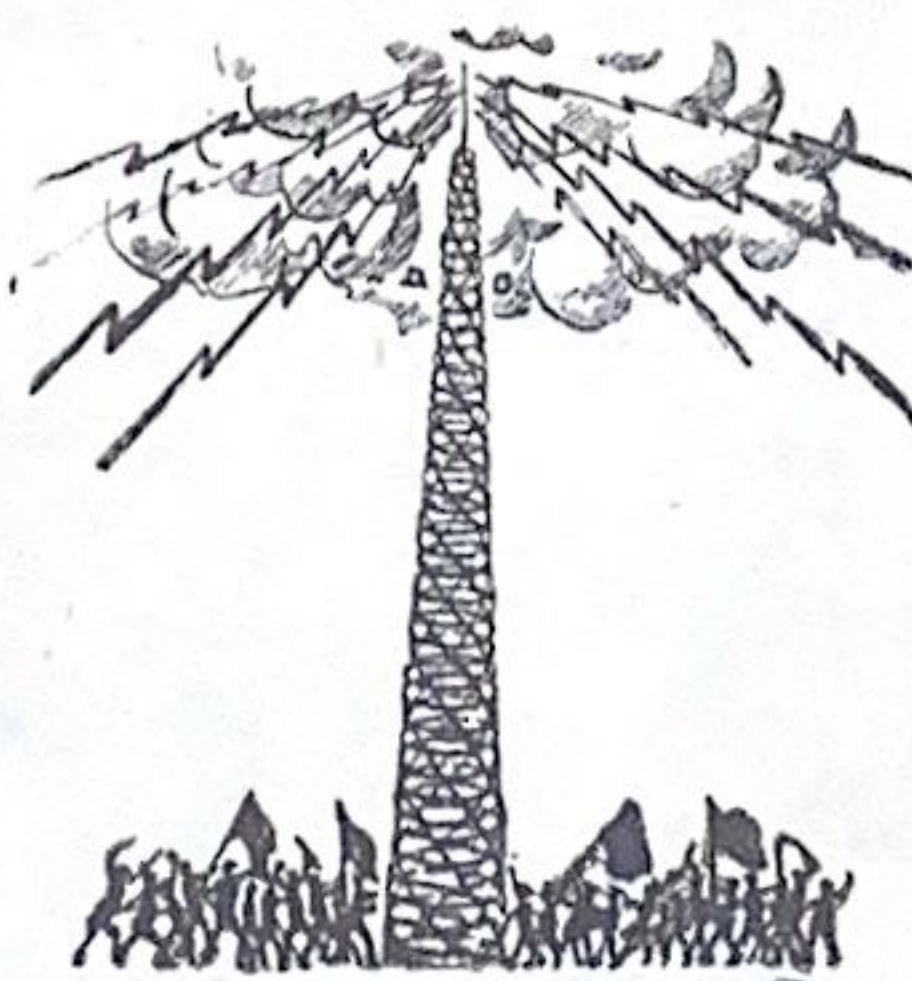
მაისის შუა რიცხვებში კოშიცეში სრულდებოდა „28-ს საქმის“ გარჩევა. მათ ბრალს სდებდნენ იმაში, რომ 1923 წლის დასაწყისში ჩეხო-სლოვაკიის აღმოსავლეთ ნაწილში ხელისუფლების მიერ დაშლილ ახალგაზრდათა კომუნისტური კავშირის ნაცვლად დაარსეს ფარული ორგანიზაცია, შეიძინეს იარაღი არსებულ ხელისუფლებასთან საბჭოლველად.

ბრალდებულებს ეცინებოდათ სასამართლოს წინაშე, როდესაც უყონებდნენ ბრალდებას. მათ სასაცილოდ არ ყოფნიდათ სასამართლოს მიერ წამოყენებული ბრალდებები; რომელშიაც ნათქვამი იყო, რომ თითქოს ამ ორგანიზაციებს უნდა დაემყარებია ჩეხო-სლოვაკიაში პროლეტარიატის დიქტატურა.

მათ სიცილს დემოკრატიულმა სასამართლომ რამდენიმე ათეულ წლების ციხეში დაპატიმრებით უპასუხა.

აი, ზოგადი სურათები თანამედროვე, ჩეხო-სლოვაკიის დემოკრატიულ რესპუბლიკის ცხოვრებიდან, რომელიც ნათლად ამტკიცებს იმას, რომ ჩეხო-სლოვაკიის ადმინისტრაცია, იუსტიცია და დემოკრატიულ რესპუბლიკის ხელმძღვანელები არაფრით არ ჩამოუვარდებიან „განათლებულ“ ქვეყნების „კულტურულ“ ყაჩაღებს.

ბარტალი.

ყოველი ჩვენთაგანი ვალდებულია—სადაც არ უნდა იქონიოს ის, სადაც არ უნდა ასრულებდეს ის თავის პარტიულ მოვალეობას, თავის ყოველდღიურ მოვალეობას—თან ერთად ემსახუროს ჩვეოლიუზიისათვის მებრძოლთა დახმარების საქმეს.

გ. ზინოვიევი.

მოვა დრო, როდესაც ჩემედან-ი ჩამოვა თავის სამოქმედო ასპარეზიდან, მაგრამ ეს იქნება მაშინ, როდესაც მთელს ქვეყნიერებაზე განხორციელდება სოციალიზმი.

გ. ზინოვიევი

რეზიდა-ს პირველი

რეზიდა-ს პირველი კონგრესი საფრანგეთში

ამ დღეებში პარიზში დამთავრდა სეკურ რუჟის (რეზიდა-ის, „წითელი დახმარების“) პირველი კონგრესი. ყრილობას დაესწრო რეზიდა-ის საფრანგეთის სექციის 15,000 წევრის 79 დელეგატი. ეს 15 ათასი დანაწილებულია 40 დეპარტამენტალურ კომიტეტებათ, უკანასკნელი კი 200 ადგილობრივ სექციებათ. წარსულ წლის განმავლობაში რეზიდა-მა შეაგროვა 100,000 ფრანკი.

ყრილობაზე წაკითხულ იქმნა მთელი რიგი რეზიდა-ის აღმასკომის საზღვარ-გარეთელ სექციების მისასალმებელი ტელეგრამები. ყრილობამ ერთხმად მიიღო—გაეგზავნოს მისასალმებელი წერილი ბულგარეთის რევოლუციონერებს.

კონგრესმა მოისმინა მთელი რიგი მოხსენებებისა. ამხ. არიელი ხაზგასმით აღნიშნავს ორგანიზაციულ ზრდას და მოითხოვს შემოსავლის ახალ წყაროების

რეზიდა-ის საფრანგეთის სექციის პირველი კონგრესი

გამონახვას. წინანდელი, კოლექტიური მიღება წევრებისა უნდა შეიცვალოს ინდივიდუალურად. ამრიგად რეზიდა-ის წევრად შეიძლება გახდეს ყველა ვისაც კი სურს თავისი მცირედი გროშით დახმარება აღმოუჩინოს რევოლუციისათვის მებრძოლთ, თეთრი ტერორის მსხვერპლთ.

რეზიდა-ის უდიდესი მიზანსა და ამოცანებზე

მოხსენებით და ვრცელი განმარტებით გამოდის ამხ. ანდრე მარტი. მომხსენებელი აღნიშნავს, რომ—ის მიზნები, რომლებსაც ისახავს რეზიდა-ის უდიდესი ორგანიზაცია, არის არა მარტო მატერიალური დახმარება ბურჟუაზიის მსხვერპლთათვის, არამედ მას აქვს უდიდესი ზნეობრივი მნიშვნელობაც. რეზიდა-ის წინ წამოჭრილია უდიდესი ამოცანა. არასოდეს

რემედასი სეპერთველში

რემედას-ის ტფილისის გეოთხა რაიონის I-ლი კომიზარანში

მიმდინარე წლის ივნისის 17 და 18-ს შესდგა რემედას-ის ქ. თბილისის პირველი საქალაქო და რაიონის კონფერენცია. კონფერენციას დაესწრო 167 კაცი, მათ შორის 140 გადამწყვეტი და 27 სათათბირო ხმის უფლებით. კონფერენციის პრეზიდიუმი არჩეულ იქნა შემდეგი შემადგენლობით: თავმჯდომარედ—ამხ. ბელიაევი, წევრებათ: გ. სტურუა, ოკუჯავა, მარლანძე, დობროტინი, კახარიან, ათაბეგოვი, ტურაჯევი, ბაკანოვი. სამდივნოში არჩეულ იქნენ ამხ. ბარტაშესკი, შჩელკანოვი, ვასილჩიკოვი, ატაბეგოვი და ჯაბარეიშვილი.

რაისაბჭოს მიერ წამოყენებული დღის წესრიგი მიღებული იქნა კონფერენციის მიერ ერთხმად. დღის წესრიგში შეტანილი იყო შემდეგი საკითხები: 1. ზოგადი პოლიტიკური მოხსენება (მომხს. ამხ. გ. სტურუა), 2. რემედას-ის სრულიად საკავშირო ყრილობის შესახებ (ამხ. ჯიჯაძე), 3. რემედას-ის თბილისის კომიტეტის ანგარიში (ამხ. მარლანძე), 4. ანგარიში რემედას-ის რაისაბჭოს მუშაობის შესახებ (ამხ. ბელიაევი), 5. მუშაობის გეგმა (ამხ. ბელიაევი) და 6. არჩევნები.

კონფერენციის გახსნისას ამხ. ბელიაევი რემედას-ის რაისაბჭოს სახელით მიესალმა რემედას-ის პირველ საქალაქო კონფერენციას. თავის მისალმებაში ამხ. ბელიაევი ვრცლად შეეხო რემედას-ის ორგანიზაციის მნიშვნელობას, რომელიც დღეს რევოლუციის წითელ ზურგის როლს თამაშობს და მოუწოდა კონფერენციას ჯეროვანი ყურადღებით შესდგომოდა მუშაობას და საღი კრიტიკის საშუალებით გაეშუქებია მუშაობის საერთო ვითარება და მისი დამახასიათებელი თვისებები.

მისასალმებელი სიტყვის შემდეგ კონფერენცია გადავიდა ცალკე საკითხების განხილვაზე.

პირველ საკითხზე მომხსენებელმა ამხ. გ. სტურუამ აღნიშნა, რომ ძველი კაპიტალისტური წყობილება და სისტემა, რომელმაც თვითონვე შექმნა თავისი მესაფლავე—პროლეტარიატი—სამკვდრო-სასიცოცხლო ომში ჩააბა ამ უკანასკნელთან. ძველი წყობილების დღეები უკვე დათვლილია, ვინაიდან იგი უნდა განადგურდეს, როგორც მშრომელ მასების მზავრელი ძალა. რასაკვირველია, ეს პროცესი ადვილად არ ხდება და პროლეტარიატი იძულებული ხდება გამწვავებული ბრძოლა აწარმოვოს ბუჟუაზიასთან. უკანასკნელი ათი წლის განმავლობაში ბრძოლამ კიდევ უფრო მწვავე ხასიათი მიიღო და დღეს ერთ მხარეზე სდგას კომუნისტური ინტერნა-

ციონალი—მშრომელი ხალხის თავისუფლების მატარებელი და მეორე მხრივ—კაცობრიობის მზავრელი ბუჟუაზია.

რემედას-ის ორგანიზაცია ერთი შემადგენელი ნაწილთაგანია რევოლუციონური მოძრაობისა. დღეს რემედას-ის რიგებში დარაზმულია მშრომელთა მრავალ მილიონიანი მასები, რომელნიც დახმარებას უწევენ ბუჟუაზიის საკანებში გამომწყვდეულ მებრძოლებს.

შემდეგ მომხსენებელი აღნიშნავს, რომ რაიონულ ორგანიზაციაში 7000 მდე წევრი ირიცხება. მაგრამ საჭიროა წევრობა მარტოოდენ საწევრო გადასახადის შეტანით არ ამოიწურებოდეს. საჭიროა ფართო მუშაობის წარმოება, ახსნა განმარტება, თუ რისთვის იტანჯებიან ჩვენი ამხანაგები კაპიტალის საპყრობილებში. ჩვენი გამოხმაურება გაამხნევეს პოლიტპარტიმ. ამიტომ, გარდა მატერიალური დახმარებისა, საჭიროა მორალური დახმარებაც. ევროპის სახელმწიფოებში საშინელი თეთრი ტერორია გამეფებული. ეს გარემოება აიძულებს პროლეტარიატს აწარმოოს გადამწყვეტი ბრძოლა. პროლეტარიატის ბრძოლამ უნდა ჰპოვოს შესაფერი გამოძახილი წითელ ზურგში—რემედას-ის ორგანიზაციებში: საჭიროა გაძლიერებული იქნეს დახმარება რევოლუციის მებრძოლთადმი. ჩვენ უკვე დიდი პოპულიარობა გვაქვს მოხვეჭილი მშრომელ ხალხში, როგორც ჩვენში, ისე უცხოეთში, რაც კიდევ უფრო გაგვიადვილებს მუშაობას. საჭიროა ყოველმა უჯრედმა გამოიჩინოს სათანადო თაოსნობა ამ მუშაობაში. წევრთა უმრავლესობამ არც კი იცის, რა არის რემედას. ამიტომ კონფერენციაზე დამსწრე ამხანაგებს, როგორც ორგანიზაციის უფრო შეგნებულ წევრებს, ევალება გასწიონ საამისო მუშაობა წევრთა მასებში. მუშაობა მდიდარ ნაყოფს მოიტანს, თუ სერიოზულად შევუდგებით მუშაობას და დავიცავთ შესაფერადისციპლინას.

დასასრულ მომხსენებელი მიესალმება კონფერენციას ს. კ. პ. (ბ) ცეკასა და მეოთხე საქალაქო რაიონის სახელით და უსურვებს მუშაობის გაღვივებას რევოლუციის მებრძოლთა დახმარების საქმეში.

ამხ. სტურუას მოხსენების შემდეგ კონფერენციამ მიიღო შესაფერისი რეზოლუცია, რომლითაც აღიარა მუშაობის გაღრმავების და გაძლიერების საჭიროება და გამოსთქვა იმედი, რომ რემედას-ი შესძლებს განახორციელოს ისტორიის მიერ მასზე და-

კისრებული მოვალეობა მომავალ მსოფლიო რევოლუციის წინაშე.

რემედას-ის სრულიად საკავშირო ყრილობის შესახებ მოხსენება გააკეთა ამხ. ჯიჯაძემ. ყრილობამ საბოლოო ჯამი გაუკეთა დღევანდელ გასულ მუშაობას და დაისახა ახალი ამოცანები. ამხ. ზინოვიევის,

ლუნაჩარსკის და სხვების გამოსვლამ სინათლე მოჰფინა არსებულ მდგომარეობას, როგორც საბჭოთა კავშირში, ისე უცხოეთში. მათი გამოსვლათ ერთხელ კიდევ ხაზგასმით იქნა აღნიშნული, თუ რა დიდ ფაქტორს წარმოადგენს რემედას ი მსოფლიო მუშათა მოძრაობის საქმეში. დასასრულ ყრილობამ საჭი-

რემედას-ის ოფისის მეოთხე რაიონის პირველი კონფერენცია.

როდ სცნო მუშაობის გაღრმავება, ახალი წევრების დარაზმვა რემედას-ის რიგებში, საშუალო მუშაობის გაძლიერება, გლეხობაში მეტი ინტენსივობის გამოჩენა მათ მისაზიდავად ორგანიზაციაში და ხარჯების მაქსიმალური შემოკლება.

ამხ. ჯიჯაძის მოხსენების გამო კონფერენციამ დაადგინა მიიღოს იგი ცნობად და აუცილებელ საჭიროებად სცნო სათანადო ზომების მ აღება ყრილობის დადგენილებათა ცხოვრებაში გასატარებლად.

ამის შემდგომ ამხ. მარლანაძე კითხულობს მოხსენებას თბილისის კომიტეტის მუშაობის შესახებ. მოხსენებამ სინათლე მოჰფინა ორგანიზაციის მდგომარეობის: კომიტეტში შედის 10 რაიონი ანუ 211 უჯრედი. წევრთა რიცხვი ამჟამად უდრის 13,996 კ., აქედან მუშები—10,522 კ., გლეხები—1,146, მოსამსახურენი—6,204, წითელარმიელები—4,122, მოსწავლეები—1,563 და სხვები—440.

ფინანსური ანგარიშიდან ირკვევა, რომ თბ. კ-ტის

სალაროში 1924 წლ. აპრილის 15-დან 1925 წ. წიგნის 1 მდე შემოსულა 31.777 მ. 96 კაპ., რომელიც ნაწილდება შემდეგნაირად: საწ. გად.—16.536 მ. 13 კაპ., წევრად შემოსასვლელი—632 მ. 28 კ., შემოწირულება 2.937 მ. 66 კ., გამართულ საღამოებიდან—3.907 მ. 01 კ. ლიტერატურა, ნიშნები, ფურცლები—7.523 მ. 21 კაპ. და სხ. ხარჯების დაკმაყოფილების შემდეგ 18.904 მ. გაგზავნილია რემედას-ის საკავშირო ცეკაში, მოსკოვში.

საანგარიშო პერიოდში გავრცელებულია: ჟურნალები—2.875 ც., ბროშურები—4.145 ც., ბიულეტენი—2 420 ც., სამკერდე ნიშნები—6.200 ც., მოწოდებანი, ლოზუნგები და მანიფესტი—44.000 ც. და ლია ბარათები—500 ც.

ამხ. მარლანაძის მოხსენების გამო კონფერენციამ დაადგინა დამაკმაყოფილებლად სცნოს თბილისის კომიტეტის მიერ გაწეული მუშაობა.

თავის მოხსენებაში ამხ. ბელიაევი ვრცლად შეეხო

რემედას-ის რაისაბჭოს მუშაობას. რაიონში შედის 8 უჯრედი. წევრთა რაოდენობა აღწევს 7 500 კაცს. რაიონს 77-ჯერ მოხდენია ადგილების ჩამოვლა დირექტივების მისაცემად და საერთო ხელმძღვანელობის გასაწევად. კავშირი პარტიებთან დამაკმაყოფილებელია. მთელი ლიტერატურა, სამკერდე ნიშნები და სხვ., რაიც გადაცემულია თბილ. კ—ტის მიერ, რაიონს გაუზრცლებია წევრთა შორის. საანგარიშო პერიოდში შემოსავალი უდრის სულ 5.780 მან. 86 კ. აქედან ხარჯები 26 მ. 13 კ. არ აღემატება. ნაშთი გადაგზავნილია თბილისის კომიტეტში. შემდეგისთვის რაიონს მიზნად აქვს დასახული კიდევ უფრო გააძლიეროს მუშაობა, განსაკუთრებით სოფლად.

მოხსენების შემდეგ კონფერენციამ სავსებით დამაკმაყოფილებლად სცნო რაისაბჭოს მუშაობა.

ამის შემდეგ კონფერენციამ მიიღო შემდეგი მუშაობის საფუძვლად ამხ. ბელიაევის მიერ წარმოდგენილი მუშაობის გეგმა, რომლის მთავარ ძარღვს მუშაობის გაღრმავება და გაძლიერება შეადგენს.

დასასრულ კონფერენციამ აირჩია რაიკომის ახალი შემადგენლობა 25 კაცისაგან, 9 კანდიდატით და სარევიზო კომისია 3 წევრისა და 2 კანდიდატისაგან.

სენაკის მაზრა

სენაკის მაზრაში არსებობს სულ 78 უჯრედი, რომელიც აერთიანებს სამათასამდე წევრს. რემედას-ის სამაზრო კომიტეტს ყავს ერთი ინსტრუქტორი, რომელმაც მოიარა ყველა რაიონები და გააცხოველა მუშაობა მთელს მაზრებში. დაარსა ახალი უჯრედები წევრთა სამოცი პროცენტი შეადგენს უპარტიო გლეხობას, რომელიც დიდი სიმპატიით ეკიდება ორგანიზაციას. იყო შემთხვევები, რომ გლეხობა გამოქვეყნდა სურვილს საწევრო გადასახადის გადაიდებაზე. საერთო მუშაობას აფერხებს ის გარემოება, რომ რაიონებს არა ჰყავთ საკუთარი ინსტრუქტორები, რაც ითხოვს დაუყოვნებლივ გამოსწორებას.

დღემდის საწევრო გადასახადის აკრეფის საქმე ვერ იყო მოწესრიგებული, ხელს უშლიდა გადასახადის რაოდენობის გაურკვევლობა.

რაიონებში წევრთა რიცხვი შემდეგია:

1) ახალ აბაშაში	650	წევრი;
2) სენაკში	300	"
3) მარტვილში	150	"
4) სალხინოში	150	"
5) ძველ-სენაკში	300	"
6) ბანძაში	200	"
7) ონტოფოში	200	"
8) ნოქალაქეში	300	"
9) ქ სენაკში	480	"
10) მარნის ხე-ტყის ქარხანაში	226	"

კარგათ არის დაყენებული მუშაობა ნოქალაქევის რაიონში, მთელს მაზრაში I ადგილი უკავია ახალ-აბაშის რაიონს, რაც მიეწერება რაიპარტკომის პ.მ. მდივნის ამხ. ვას. კაჭარავას და ა.შ. დავით კაჭარავას უანგარო მუშაობას. უკანასკნელი უკვე 2 წელიწადია, რაც სრულიად უსასყიდლოდ ემსახურება ამდიად საქმეს, რისთვისაც ის უდიდესი მადლობის ღირსია.

სენაკის რაიონში ვერ არის მუშაობა თავის დონეზე დაყენებული, საჭიროა ამ მოვლენას მიექცეს ჯეროვანი ყურადღება.

ისაკი კიზირია.

წერილი ოზურგეთიდან

1925 წ. 28 აპრილს შესდგა რემედას-ის ოზურგეთის სამაზრო კომიტეტის სხდომა.

სამაზრო კომიტეტის მუშაობის შესახებ მოხსენებას აკეთებს ამხ. აროშიძე. მისი მოხსენებიდან გამოიკვეთა, რომ რემედას-ის სამაზრო ორგანიზაციის მუშაობა სრულიად დამაკმაყოფილებელია სხდომამ დაადგინა გაძლიერებულ იქნეს რემედას-ის აგიტაცია-პროპაგანდა როგორც რაიონების ისე სოფლის უჯრედებში. შეგროვილი იქნეს შემოწირულობები, გაიმართოს ფასიანი წარმოდგენა-სალამოები და სხვ. სხდომამ დაავალა ამხ. აროშიძეს შეიძინოს კინოსურათი ქ. ოზურგეთში საჩვენებლად.

თამამად შეიძლება ითქვოს, რომ რემედას-ის უჯრედების მუშაობა ოზურგეთის მაზრაში მეტად ნაყოფიერია. მშრომელი გლეხობა დიდის ყურადღებით ეპყრობა საერთაშორისო რევოლუციისათვის მებრძოლთა დახმარების საქმეს და ხალხით ეწერება ამ ორგანიზაციაში.

ნახაკირაძე.

ქ. დუშეთი

დუშეთის მაზრაში რემედას-ის ორგანიზაციებისა და სამაზრო კომიტეტის მუშაობა მოიკოჭლებდა. მისი მუშაობა გამოიხატებოდა უმთავრესად ივნისიდან.

1924 წ. 12 ოქტომბერს არჩეულ იქმნა სამაზრო კომიტეტის ახალი შემადგენლობა.

1924 წ. განმავლობაში რემედას-ის ორგანიზაციების წევრებათ ირიცხებოდა 408 წევრი. აქედან საწევრო გადასახადის გამღები იყო მხოლოდ 70% საწევრო გადასახადს იხდიან მხოლოდ დუშეთში მყოფი მუშა-მოსამსახურეები.

რემედას-ის ცეკას განკარგულებამდე დუშეთის მაზრის კომიტეტში არ იყო დანიშნული მუდმივი მომუშავე, სამაზრო კომიტეტმა აიყვანა ერთი კაცი, რომელიც ხელმძღვანელობს რემედას-ის ორგანიზაციების მუშაობას.

ქ. დუშეთში არსებობს 4 უჯრედი: სამაზრო პარტიკომში, მაზრის აღმასკომში, სამხედრო კომისარიატში და სამაზრო მილიციაში. უკანასკნელად შემოვიდა ორი წინადადება რემედას-ის ორგანიზაციების დაარსებისა: 1) ახალგაზრდა ლენინელთა კომკავშირიდან და თვითმშრომელთა ორგანიზაციიდან.

ამრიგად დღეს დუშეთში ირიცხება ექვსი უჯრედი 297 წევრით.

ქალაქში უკვე დამთავრებულია რემედას-ის წევრთა რეგისტრაცია, ხოლო რაიონებში წევრთა რეგისტრაცია და უჯრედების მოწყობა ცოტა დაგვიანდა, რის გამოსასწორებლად მიღებულია სათანადო ზომები.

გ.—ი.

რემედას-ის მუშაობა გორჯოშის რაიონში.

რამდენიმე ხნის წინეთ პარტიული ორგანოები ყურადღებას არ აქცევდნენ ნებაყოფლობით საზოგადოებრივ ორგანიზაციების მუშაობას. ნათლად არ ქონდათ წარმოდგენილი თუ რა მიზანს ემსახურება რევოლუციის მეტოქეთა ორგანიზაცია. ბევრს საკმარისად მიაჩნდა თუ გახრწნილ-კაპიტალისტურ სახელმწიფოების ცივ საკნებში მჯდომ რევოლუციის მეტოქეებს გაუწევდა მორალურ დახმარებას, ამით თითქმის ყველაფერი გათავდა, იშვიათად თუ ვინმე იფიქრებდა, რომ ზნეობრივ დახმარებასთან ერთად საჭიროა აგრეთვე შესაძლებლობის ფარგლებში ნივთიერი ხასიათის დახმარებაც.

ამ უკანასკნელი ხასიათის დახმარების მნიშვნელობა გაგებულ იქნა მას შემდეგ, რაც რაიონულ კომიტეტის მიერ ყველა სოფლის კომუჯრედებში ჩატარებულ იქნა საამისო მასსიური კომპანიები, რომელმაც მოგვცა ჩვენს რაიონში მეტად დადებითი შედეგები. რომ უფრო გაძლიერებულიყო რემედას-ის მუშაობა ზემოხსენებულ რაიონში, რემედას-ის ბორჯომის კომიტეტმა სოფლად ნაყოფი ეს მუშაობისათვის თითქმის როგორც მუშურ ისე გლეხურ უჯრედებში გამოყო აქტიური მომუშავე ამხანაგები და მიამატა ფართე გამომხმართება ჰპოვა შრომის სკოლის მასწავლებლებში, მოსწავლე ახალგაზრდობაში, წითელ-არმიელებში, მშრომელ დედაკაცებში, უპარტიო მშრომელ გლეხკაცობაში და სხ.

რემედას-ის ბორჯომის კომიტეტს ქონდა 8 სხდომა, რწმუნებულთა კრება იყო სულ 2 ჯერ სოკლის გლეხურ უჯრედებში რემედას-ის მიზანი და დანიშნულებაზე ჩატარებულ იქნა 54 კრება მუშურ უჯრედებში კი 7 ჯერ. მოსამსახურეთა უჯრედში 7-ჯერ რემედას-ის უჯრედების რიცხვი უდრის 28 ს ბორჯომში რემედას-ის ორგანიზაცია აერთიანებს 1891 წევრს, აქედან 1091 მამაკაცია დანარჩენი კი ქალები.

პარტიულობის მიხედვით შემადგენლობა შემდეგ სურათს იძლევა: კომპარტიის წევრნი და კანდიდატი 126. უპარტიონი 1560 აქედან პროფკავშირის

წევრები არის 433. არა პროფ-კავშირის წევრები 1244.

სოციალური შემადგენლობა რემედას-ის წევრებისა შემდეგია: მუშები—800, გლეხები—1200. მოსამსახურენი 200, წითელარმიელები 60, მოსწავლე ახალგაზრდობა 130, დანარჩენი: 111.

რემედას-ის მნიშვნელობაზე რაიკომის ხელმძღვანელობით ხშირად ეწყობა მოხსენებები, ლექციები, საღამოები, უპარტიო მშრომელ გლეხკაცობათა შორის გავრცელებულ იქნა წიგნები ქართულ ენაზე 126. რუსულ ენაზე 151 ცალი. ბიულეტენები ქართულ ენაზე 48, რუსულ ენაზე 52, ბორჯომში შემავალ თითქმის ყველა თემებში დაარსებულია ბიუროები და რემედას-ის უჯრედები.

თუმცა დიდი ხანი არაა რაც რემედას-ის მიზანი გასაგები შეიქმნა ადგილობრივი ფართე მოსახლეობისათვის, გაზომა ასეთი ჩქარი ნაბიჯით რემედას-ის უჯრედების ქსელის გაფართოება მოწმობს იმას, რომ რემედას-ი სულ მოკლე ხანში იპოვის ნამდვილ მასსიური გამოძახილს, და ჩვენი მშრომელი გლეხი, რომელიც ნივთიერად ხელმოკლეობას განიცდის, არ დაიშურებს თავის უკანასკნელ გროშს, რევოლუციის მეტოქეთათვის.

კ. პატარაია.

თ ე ლ ა ვ ი

იმის შემდეგ, რაც საქართველოში დაარსდა რემედას-ის ორგანიზაციები, თელავის სამაზრო კომიტეტიც შეუდგა მაზრის მასტაბით რემედას-ის ორგანიზაციების მოწყობას, რისთვისაც მან გამოყო ერთი კაცი, რომელსაც დავალებული აქვს მთელს მაზრაში უხელმძღვანელოს რემედას-ის ორგანიზაციების ნაყოფიერ მუშაობას.

სამწუხაროდ უნდა აღინიშნოს, რომ ორგანიზაციული მუშაობა დიდხანს მოიკოჭლებდა. მოხდა რემედას-ის თელავის მაზრის რამოდენიმე ორგანიზაციის კონფერენცია, მიუხედავად იმისა, რომ ეს კონფერენცია არ იყო სრულყოფილიანი, რემედას-ის სამაზრო კომიტეტი მაინც იქნა არჩეული.

რემედას-ის ორგანიზაციების მუშაობაში არ იყო ჩატარებული სხვადასხვა პარტიული და პროფესიონალური ორგანიზაციები. მათი გაერთიანებული კრება მოხდა მხოლოდ რემედას-ის საქართველოს ცენტრალური კომიტეტის ინსტრუქტორის ჩამოსვლის შემდეგ.

თამამად შეიძლება ითქვას, რომ რემედას-ის ორგანიზაციების მუშაობა თელავის მაზრაში მიმდინარეობს ნორმალურად. რემედას-ის ორგანიზაციები დიდი სიმპატიითა და თანაგრძნობით სარგებლობენ როგორც პარტიულ ორგანიზაციებში, ისე მშრომელთა უპარტიო მასებშიაც. ახალგაზრდობაც, რომელიც დღემდის თითქმის განზე იდგა, ყურადღებით ეპყრობა რემედას-ის მუშაობას.

დარაჯი.

ბიბლიოგრაფია

თეთრი ტერორი და რემედას-ის ამოცანები

გ. ზინოვიევი.

რემედას-ის საქ. ც. კ. გამოცემა, ქ. ტფილისი, 1925 წ. ტირაჟი 5.000.

ამხ. გ. ზინოვიევის ეს ბროშურა წარმოადგენს სიტყვას, რომელიც მან წარმოსთქვა რემედას-ის საკავშირო ყრილობაზე.

ბროშურას მეტად დიდი მნიშვნელობა აქვს რემედას-ის წევრთა გათვითცნობიერებისათვის. ამხ. ზინოვიევი მოკლეთ და მკატუიოთ განმარტა კომუნისტური ინტერნაციონალისა და რ. კომ. პარტიის შეხედულება რემედას-ის მუშაობასა და დანიშნულებაზე. ამიტომ ეს ბროშურა ძვირფასია არა მარტო იმით, რომ მასში გაშუქებულია რემედას-ის საერთაშორისო ამოცანები ე. წ. „კაპიტალიზმის შიდა რეზონანსით სტაბილიზაციის“ პირობებში. ბროშურის ღირებულება უმთავრესად გამოიხატება პარტიის თვალსაზრისის გარკვევაში რემედას-ის მიმართ.

რა არის რემედას-ი? ჩვეულებრივად ამ კითხვაზე ასე უპასუხებდნენ: რემედას-ი ორგანიზაცია, რომელიც მიზნად ისახავს ტუსაღების მატერიალურ დახმარებას, რასაკვირველია, ასეთი პასუხი არაა სწორი და არც შეეფერება რემედას-ის ისტორიულ როლს თანამედროვე პირობებში. ამხ. გ. ზინოვიევი გადაკრით უარყოფს „მეშინურ“ შეხედულებას და ამბობს: „რემედას-ი წარმოადგენს პრაქტიკულ ინტერნაციონალიზმისა და ლენინიზმის ნაწილს“-ო (გვ. 3).

ან კიდევ:

„რემედას-ი კომუნისტური ორგანიზაციაა, რომლის მიზანს შეადგენს დახმარება გაუწიოს მთელი ქვეყნის რევოლუციონურ მუშებს, რომლებიც განიცდიან ბურჟუაზიის თეთრი ტერორისგან შევიწროებას და დევნას. რემედას-ი არ არის ფილანთროპიული, საქველმოქმედო ორგანიზაცია, არამედ ის არის ერთ-ერთი რგოლი საერთაშორისო პროლეტარული მოძრაობისა. კომუნისტური ინტერნაციონალის აღმასრულებელი კომიტეტი ასე უყურებს რემედასს, მას ეს უკანასკნელი მიაჩნია თავისი მეტად მნიშვნელოვან სიმაგრედ“ (გვ. 10).

შემდეგ ამხ. ზინოვიევი გადადის რემედას-ის მნიშვნელობის გარკვევაზე. ეს მნიშვნელობა სავსებით ამოიწურება იმ ამოცანებით, რომელსაც უსახავს რემედას-ის ორგანიზაციებს საერთაშორისო მუშათა რევოლუციონურ მოძრაობა.

განსაკუთრებული დანიშნულება ეძლევა რემედას-ს

თანამედროვე საერთაშორისო მდგომარეობაში. ბურჟუაზია იერუს-იერუსზე აწყობს მუშათა კლასის საწინააღმდეგოთ. თეთრი ტერორი მთელი თავისი სისაძაგლით მიმართულია შრომის განთავისუფლების მებრძოლებისადმი. ბურჟუაზიული (კ-ხეობი) საგსია რევოლუციონერები. მაგრამ ასეთი მოგონა. რეობა სრულიყოთ არაა სასოწარმოი „რაც უფრო მეტია პროლეტარულ რევოლუციონერების რიცხვი იმხვებში, მით აღრე დაინგრევა ამ ციხეების რკანის კედლები. რაც უფრო ბევრი რევოლუციონერი ეყოლიბა კაპიტალს ციხეებში მოქცეული, მით უფრო მეტი იქნება კომუნისტების რიცხვი როდესაც დაინგრევა ეს ციხე სიმაგრეები“-ო, —ამბობს ამხ. ზინოვიევი. (გვ. 14).

რემედას-ი რევოლუციისათვის მებრძოლთა ორგანიზაციაა. საერთაშორისო რევოლუციის გამარჯვებით თავდება რემედას-ის არსებობა. რემედას-ი თავის დანიშნულებას შესრულებულად გამოაცხადებს მაშინ, როდესაც მთელ მსოფლიოში (და არა მარტო ევროპაში) გაიმარჯვებს კომუნისტური რევოლუცია. საერთაშორისო რევოლუციის გამარჯვება რემედას-ის გამარჯვებაა, —და პირიქით. სამწუხაროთ ჯერ კიდევ შორსა ვართ საერთაშორისო რევოლუციისაგან. ამხ. ზინოვიევიც სამართლიანად ამბობს, „თუ წინეთ შეიძლებოდა ფიქრი იმის შესახებ: რომ რემედას-ის მუშაობა იქნებოდა ზედმეტი, ეხლა კი, სამწუხაროდ, ამაზე ფიქრი ყოვლად შეუძლებელია. ჩვენ შევდივართ ისეთ პერიოდში, როდესაც რევოლუციონური ზურგი საერთაშორისო რევოლუციის მებრძოლთათვის არის და იქნება ისე საჭირო როგორც არასოდეს“ (გვ. 5). „მოვადრო, როდესაც რემედას-ი ჩამოვა თავის სამოქმედო ასპარეზიდან, მაგრამ ეს იქნება მაშინ, როდესაც მთელს ქვეყანაზე განხორციელდება სოციალიზმი, ყოველი ჩვენთაგანი ვალდებულია, —სადაც არ უნდა იყოს, სადაც არ უნდა ასრულებდეს ის თავის პარტიულ მოვალეობას, —თავის ყოველდღიურ მოვალეობასთან ერთად ემსახუროს რევოლუციისათვის მებრძოლთა დახმარების საქმეს“.

რემედას-ის რიგებში, მშრომელთა ფენების ჩაბმას

დიდი მნიშვნელობა. აქვს ამა. ზინოვიევი გამოსთ-
ქვ მს სურვილს იმის შესახებ, რომ საბჭოთა კავ-
შირში რეზიდა-ის წევრთა რიცხვი 5 მილიონიდან
15 მლნ გადიდეს მაგრამ ეს იმას როდი ნიშნავს,
რომ საჭიროა რიცხვის გადიდება და მეტი არაფე-
რი. „ჩვენი საქმისათვის უფრო ძვირფასია 10 კა-
ცი, რომელიც შემოვა თავისი ნებით. ვინც 100,
რომელიც მხოლოდ „ირიცხება“ და არ იცის რის-
თვის ან რატომ ჩაითრიეს ის ამ ორგანიზაციაში“ (პ. 13).

შეიძლება კიდევ მრავალი ამონაწერის მოყვანა.
ეს წიგნაკი იმდენად მნიშვნელოვანია, რომ იგი შეი-
ძლება ერთ დიდ ამონაწერად ჩაითვალოს რეზიდას-

ის ლიტერატურიდან. თითოეულმა წევრმა, რომელიც
ნამდვილად დაკავშირებულია რეზიდას-თან, რომელ-
საც გულწრფელად სურს იდგეს რეზიდას-ის რე-
გებში, — უსათუოდ უნდა წაიკითხოს ეს წიგნაკი და
წაუკითხოს სხვებსაც რომელთაც კითხვა არ შეუ-
ძლიათ.

თარგმანი და კორექტურა დამაკმაყოფილებელია,
თუ არ მივიღებთ მხედველობაში ზოგიერთ გამო-
ნაკლისს.

ვიხედოვნებთ, რომ რეზიდას-ის საქ. ც. კ. გაა-
ძლიერებს ასეთ წიგნაკების გამოცემას მომავალშიც.

რეზიდასელი.

შემოვიდა 27 მაისიდან 1 აგვისტომ-
დე რეზიდას-ის საქართველოს ცეკას
სალაროში:

1. ტფილისის კომიტეტიდან .	953—45
2. ოზურგეთის " . . .	978—30
3. სენაკის " . . .	200—00
4. ქუთაისის " . . .	910—69
5. სამტრედიის " . . .	250—00
6. ფოთის " . . .	683—86
7. აბხაზეთის საოლქო კომიტ. .	1000—00
8. ქართ. 1 დივიზიის " . . .	133—39
9. რაჭის " . . .	50—71
10. ბორჩალოს " . . .	11—59
11. ზორჯომის " . . .	142—00
12. მე 2 დივიზიის " . . .	64—38
13. შორაპნის " . . .	308—25
14. სხვა და სხვა შემოსავლები	24,779—56.

სულ 30,466—09 კ.
ცეკას ბუღალტერი: წულუკიძე.

რეზიდას-ის საქ. ცეკას გამოცემები:

1. ვ. ი. ლენინი ციხეში და გადასახლებაში
პ. ლეპეშინსკი.
- 2 რეზიდას ი კლუბში (კრებული).
3. პროლეტარი ქალი (პიესა) ა. დებიუესი თარგმ.
პ. ა.—სი.
4. რეზიდას (პიესა) ს. ერთმაწმინდელისა.
5. თეთრი ტერორი და რეზიდას-ის ამოცანები
გ. ზინოვიევი.

იბეჭდება და ახლო მომავალში
გამოვა:

1. მსოფლიო რევოლუცია და რეზიდას-ის
მნიშვნელობა. პ. ლეპეშინსკისა.
2. ბურჟუაზიის ციხეები.
3. ფრაგმენტები—პოლიო აბრამია.

რედაქტორი: გ. მუშიშვილი.

გამოცემელი:

რეზიდას-ის საქ. ცენტრალური კომიტეტი.

დეე, დადუმდენ სახრჩოგელები!

მოქალაქენო, ამხანაგებო, ძმებო!

ბურჟუაზიულ-სამშედრო რეაქციის შავი ცელი უწყალოდ სცელავს თავის მსხვერპლებს. ბულ-გარეთი, ესტონეთი და პოლონეთი ამიერიდან კლასიკურ ქვეყნებად გადაიქცენ მუშათა კლასისა და გლეხობის მოწინავე მესვეურთა სასამართლოს წესით თუ მის გარეშე მკვლელობის ისტორიაში,— ყველა იმ მოღვაწეებისა, რომელთაც თანაგრძნობა გამოიჩინეს რევოლუციონური მოძრაობისადმი.

რევოლუციონერ ამხანაგების (კომუნისტებისა და მიწის მუშათა კავშირის მომხრეთა) მას-სიური მკვლელობისა და მათზე თავდასხმის პირველი ხანა თითქმის დასრულდა ბულგარეთში. ამ უამად იწყება ახალი ხანა სასამართლოს წესით მასსიურ მკვლელობათა და საჯაროდ სიკვდილით დასჯისა.

აქ შეუძლებელია ჩამოვთვალოთ ყველა ისინი, ვინც დღეს თუ ხვალ იძულებული გახდება ნაძალადევად გამოესაღმოს სიცოცხლეს ცოფმორეული რეაქციის წყალობით და რომელნიც უკანასკნელ წუთებს განიცდიან მოედანზე, სადაც რამოდენიმე წუთის შემდეგ მათი გვამები, თავზე ჩამოცმულ თეთრი ტომრით და უკან გაბაწრული ხელებით, ჩამოკიდული იქნება სახრჩოგელაზე.

მსოფლიო პრესა გვამცნობს ამ ამბების შესახებ, ხშირად სტოვებს ან ამახინჯებს რევოლუ-ციონურ ამხანაგების სახელებს. მაგრამ სიკვდილით დასჯა ჯერ კიდევ არაა დასრულებული. ჩვენ ვალდებული ვართ მოვითხოვოთ სიკვდილით დასჯის მოსპობა ბულგარეთში. ამ სიტყვას ელიან ახეული წარმომადგენელი ბულგარეთის რევოლუციონური ხალხი—ქალები, კაცები, მოხუცები და ახალგაზრდები.

განა საჭიროა ლაპარაკი იმაზე (დღეს ეს ყველამ იცის), რომ ამ განწირულთ მისჯილი აქვთ სიკვდილი არა მოქმედებისათვის, არამედ რწმენისთვის, ხანდახან უბრალო ექვის გამო კომუნისმისა და რევოლუციონურ მოძრაობისადმი თანაგრძნობისათვის.

ასეთივე ბედი მოელოთ ესტონელ პროლეტარებს და მათს ბელადს—გეიდემანს. შეიძლება ეს ამხანაგები დღეს კიდევ ცოცხალი იყვნენ. ისინი კვლავ ელიან, რომ განაჩენი შეჩერებული იქნება.

პანების პოლონეთში, ექ. სადაც ვერაგულად მოჰკლეს ბაგინსკი და ვერარკევიჩი, სამ რევო-ლიუციონერს კნევსკის, გიბნერს და რუტკოვსკის სიკვდილით დასჯა მოელოთ პოლონეთის დახე-ლოვნებულ ჯალათებისგან. მათ—დაპირილებს უწყალოდ სცემეს, მოითხოვდნ „ეთქვათ სიმართლე“ და გაეცათ ამხანაგები, აგვისტოს 27-ს ისინი წარსდგებიან საველე სასამართლოს წინაშე. ბურჟუა-ზიის განაჩენი ცნობილია ადრევე—ესაა სიკვდილით დასჯა.

კმარა სიჩუმე! პოლონეთი და ესტონეთი—ეს „დემოკრატიისა“ და „იუსტიციის“ სამაგალითო ქვეყნები, მთელს მსოფლიოში განთქმული არიან თავიანთი ჯალათური მოქმედებით. მათ დაიმსა-ხურეს ზიზღი, სიძულვილი და იზოლიაცია მთელი ქვეყნისაგან.

განაცხადეთ პროტესტი, მოითხოვეთ, რომ დადუმდენ სახრჩოგელები, შესწყდეს სიკვდილით დასჯა! დეე, ყველა დიპლომატიურმა წარმომადგენლებმა, მთავრობებმა, დეე, სასამართლოებმა და ჯალათებმა, მათმა დამხმარე ბურჟუაზიულ „სოციალისტურ“ თანამოაზრეებმა იცოდენ ჩვენი პრო-ტესტი. მოთხოვნილებათა შესახებ! დეე შედრკეს ჯალათის ხელი! ძირს სიკვდილით დასჯა დეე, დადუმდენ სახრჩოგელები!

რემედას-ის აღმასრულებელი კომიტეტი.
მოსკოვი, ივლისის 30.

დაბეჯითებით ვსთხოვთ რემედას-ის სამაზრო, სარაიონო და თემის კომიტეტებს, აგრე-თვე ყველა უჯრედებს იყოლიონ კორესპონდენტები, რომლებიც მოგვაწვდიან წერილებს ადგილობრივ ცხოვრებიდან. კორესპონდენტები მიიღებენ შესაფერ პონორარს

„რემედას“-ის ჩედაქცია.

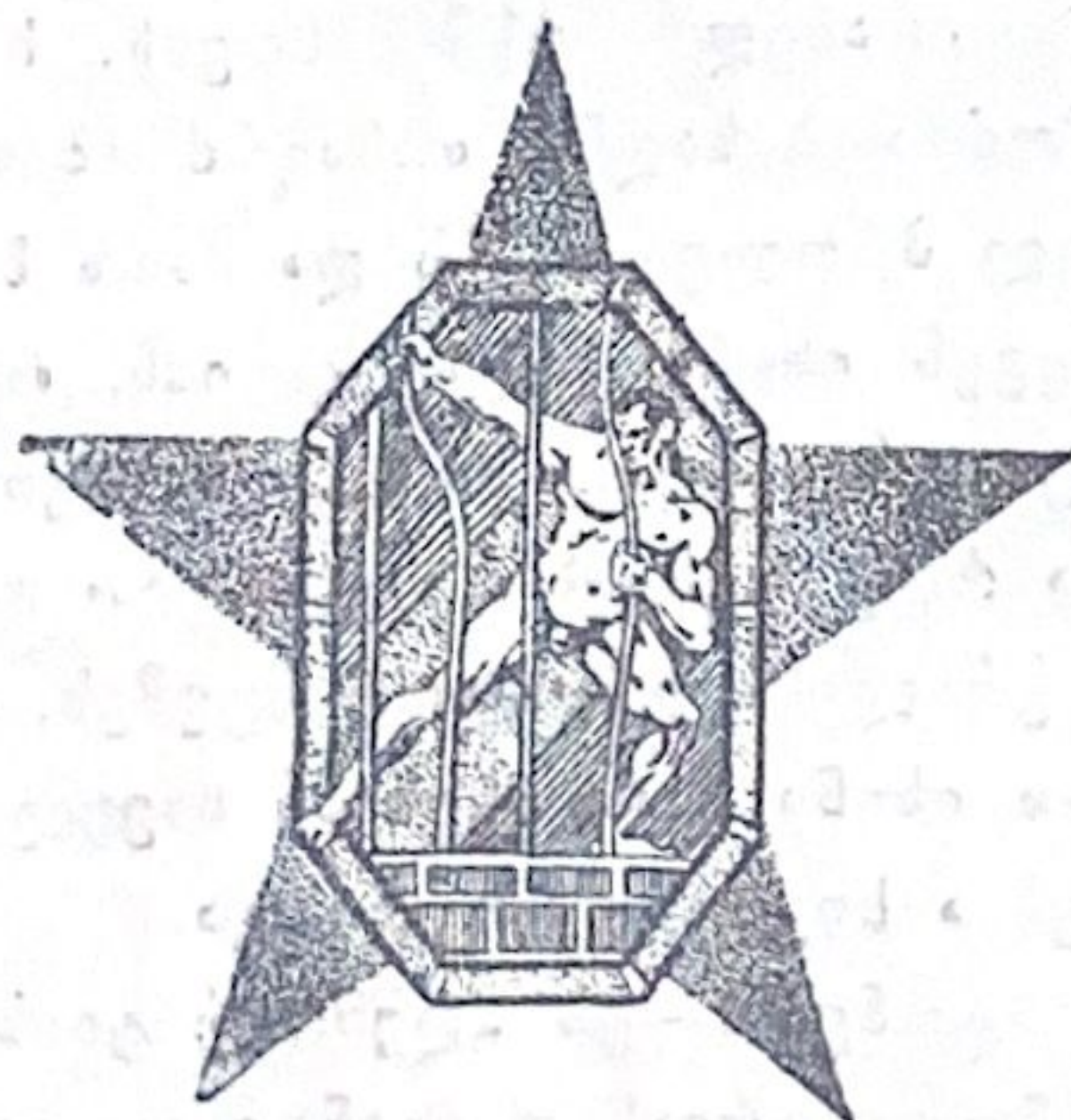
მიიღება ხელისმოწერა რემედას-ის საქ. ცენტრალურ კომიტეტის ყოველთვიურ ჟურნალ

„რემედას“-ზე

ჟურნალში უმთავრესი ყურადღება ექცევა საერთაშორისო რევოლუციონურ მოძრაობას, თეთრ ტერორს, რემედას-ის მუშაობას როგორც საბჭოთა კავშირში, ისე უცხოეთში. ფართოდ გავრცელებული ეთნოკრატიული რევოლუციონერების მდგომარეობას და ილიუსტრაციებს ბურჟუაზიულ სახელმწიფოების ცხოვრებიდან.

ხელის მოწერის პირობები:

ერთი თვით 20 კ., ორი თვით 35 კ., სამი თვით 50 კ., ექვსი თვით 1 მ. ერთი წლით 2 მან. მისამართი რუსთაველი პრ. № 22. რემედას-ის საქ. ც. კომიტეტი. ტელ. 4—87.

მიიღება ხელის მოწერა

ს. კ. პ. (გ) ცენტრალურ კომიტეტის ყოველთვიურ ჟურნალ

„სოფლის კომუნისტზე“

სარედაქციო კოლეგიაში შედიან: ლ. ქართველიშვილი (პასუხისმგებელი რედაქტორი), ფ. მახარაძე, მ. ორახელაშვილი, ვ. ბახტაძე, გ. მუშიშვილი.

ჟურნალში უმთავრესად ადგილი ეთმობა სოფლად პარტიულ მუშაობისა და საბჭოთა აღმშენებლობის საკითხების გაშუქებას

ხელის მოწერის პირობები: 1 თვით 20 კ., 3 თვით 50 კ., 6 თვით 1 მ., ერთი წლით 2 მ. ცალკე ნომერი 20 კაპ.